

London: Az angol ellenzék követeli Chamberlain távozását.

Az utolsó 24 órában nagy hangulatváltozás következett be az angol közvéleményben. Bár Csehszlovákia teljes felbomlásába a kormány és a közvélemény egyaránt beletörődött és Anglia nem kíván beleavatkozni a további eseményekbe.

Chamberlain megbékülési politikája az egész vonalon bukottnak tekinthető. A lapok a legsötétebb találatásokkal vannak tele arról, hogy hol és mikor kerül sor újabb német, esetleg olasz katonai lépésre. Mint ismeretes, Eden volt külügyminiszter egységes nemzeti kormány megalakítását követeli, amely a teljes felkészültség és a nemzeti ellenállás állapotába helyezné Angliát és amely összefogná az összes, békét és szabadságszerető népeket a további támadások ellen.

Az ellenzék azonban Chamberlain miniszterelnök távozását jelöli meg az ilyen egyesség létrehozásának előfeltételül. Az angol-német kapcsolatok jelentékenyen meglazultak. Most már végkép lefűjték a kereskedelmi miniszter és államtitkárának berlini utazását. Helyette Varsóba és Moszkvába fognak utazni.

Hír szerint Hacha elnök akkor szánta rá magát Csehország állami létének feladására, amikor megtudta, hogy

Prága ellen a németek repülő-támadást készítenek elő.

Eden és Duff Cooper a kormányban

A Rador távirati iroda jelenti: A németek által Középeurópára mért újabb csapás folytán angol parlamenti körökben mind többet beszélnek arról, hogy a kormányt sürgősen át kell alakítani és

a legfontosabb miniszteri tárcákat Edenre és Duff Cooperre kell bízni.

Arról is szó van, hogy nemzeti kormány alakul, miként azt Eden az alsóházban tartott beszédében követelte. Ugyanezek a körök rámutatnak arra, hogy Eden és Cooper belépése a kabinetbe, megdöntené az egész brit külpolitikát, amely az állandó békekísérletezősöken alapul. Arról is beszélnek, hogy Winston Churchill belépne a kormányba, de ez nem valószínű. A munkáspárti és liberálpárti képviselők olyan feltevételeket állítottak fel, amelyeket Chamberlain elfogadhatatlannak tart.

AZ ANGOL KORMÁNY MIT SEM SEJTETT

Az angol sajtó szenzációs cikkeiben számol be Hitler prágai bevonulásáról. A Daily Express ezt a bevonulást összehasonlítja Napoleon schönbrunni bevonulásával. Chamberlain miniszterelnök alsóházi beszédét a Daily Telegraph elégtelennek tartja. A németek eljárásáról azt írja a lap, hogy ez

a páncélos öklök iszonyatos erőszakossága.

A Daily Mail nagyon élesen támadja az angol külügyi hivatalt. A különben németbarát lap azzal vádolja meg az angol külügyminisztériumot, hogy sejtelmük sem volt az eseményekről és

pénteken még az általános nemzetközi helyzet javulásáról számoltak be.

A lap szerint a német csapatok csehországi előnyomulása a legaprólékosabb részletelig régen ki volt dolgozva. A félhivatalos Times azt írja, hogy az események bebizonyították, hogy a német politika most már nem áll erkölcsi alapon.

ANGOL JEGYZÉK MENT BERLINBE

Henderson berlini angol nagykövet megbízást kapott, hogy a német birodalmi kormányának átnyujtsa az angol kormány jegyzékét, amely részletesen ismerteti az angol kormány felfogását az elmúlt 24 óra eseményeiről. A jegyzék lényegében azonos Chamberlain miniszterelnöknek az alsóházban elmondott kijelentéseivel, a hangja azonban némileg élesebb.

„EGY ORSZAGOT LETÖRÖLTÉK A TÉRKÉPRŐL...”

Az angol alsóház tegnapi ülésén több ellenzéki szónok hevesen támadta Németországot. Sir Archibald Sinclair, a liberális párt elnöke, beszédet mondott, amelyen a nemzetközi helyzettel is foglalkozott. Beszéde során a következőket mondotta:

— Még alig múlt el öt hónap a müncheni egyezmény óta és Európát újból sulyos megrázkódtatás érte és mindig Anglia az, amelyik hatalmas csalódáson kell, hogy átessen. Mussolini és Hitlernek annak idején sikerült Chamberlain miniszterelnököt rábírnai arra, hogy oly csehországi rendezésben vegyen részt, amelyet most éppen Hitler tépett foszlánnyá. Az angol kormányelnök politikája okozója annak, hogy egy országot letöröltek a térképről és egy népet egy másik nép zsarnokságának igájába hajtottak. Németország és Olaszország megalázták Chamberlain, akinek a tegnapi események leg-súlyosabb vereségét jelentik.

DAILY TELEGRAPH: A MÜNCHENI SZELLEME MEGHALT

A csütörtök reggeli angol sajtó élesen szembe fordult Németország legújabb akciójával. A Times azt írja, hogy az elnyomatás eme művének megítélésénél már nem lehet erkölcsi szem-

pontokat szem előtt tartani. A német propaganda a jövőben senkit sem győzhet már meg.

A cseh függetlenség megsértése egyben megsértését jelenti számos olyan biztosítéknak, amelyet Hitler személyesen adott.

Páris: Bonnet a helyzetet kedvezőbbnek ítéli meg, mint a szeptemberit.

A francia fővárosban csütörtökön délben az a hír terjedt el, hogy az angol kormány Londonban angol-francia értekezletet szándékszik összehívni, amelyen megvizsgálják az új nemzetközi helyzetet és döntenének a két kormány magatartásáról. Ezen az értekezleten francia részről nemcsak Daladier miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter venne részt, hanem Lebrun elnököt elkísérné Gamelin tábornok, a francia csapatok főparancsnoka és Darlan tengernagy is.

Lebrun elnök Londonba megy

A kormány tagjai Lebrun köztársasági elnök elnöklete alatt pénteken délelőtt államtanácsra ülnek össze.

Lebrun köztársasági elnök Daladier kíséretében Londonba utazik.

Politikai körökben számolnak azzal, hogy a parlamentben a Daladier-Bonnet-kormány megbukik. Ha ez megtörténik, úgy nemzetközi koncentrációs kormány alakulna. Ennek összetételére vonatkozólag azonban a legteljesebb tanácsstalanság uralkodik.

A francia jobb- és baloldal a kormány ellen

Politikai körökben izgatott légkört teremtettek a csehországi események. A törvényhozás folyosóin heves összecsapások voltak a müncheni politika barátai és ennek ellenségei között. Az ellenzék

hatalmas támadásra készül a francia kormány külpolitikája és Daladier miniszterelnök személye ellen is.

A szocialisták és kommunisták újabb kísérleteket tesznek arra, hogy a népfront maradványait

kormánybuktatási célokra ismét összefogja. Kerly és Persy képviselők a külügyi bizottságban heves bírálatban részesítették a kormány külpolitikáját. A bírálatok elhangzása után Bonnet külügyminiszter felkereste Daladier miniszterelnököt és vele hosszabb megbeszélést folytatott. A külügyi bizottság ülésének újabb megnyitása után

a külügyminiszter most már megnyugtató kijelentéseket tett és úgy tüntette fel a helyzetet, hogy az jobb, mint szeptemberben volt.

Tájékoztató Lengyelország és Oroszország felé

A képviselőház külügyi bizottságában Bonnet külügyminiszter közölte, hogy a londoni francia nagykövet tegnap este hosszasan tanácskozott Halifax angol külügyminiszterrel. Hangsúlyozta, hogy

az angol kormány egyetért a francia kormánnyal és eszerint a csehországi függetlenségre vonatkozó szavatosság nem lépett életbe, miután a prágai és berlini kormányok előzetesen megállapodtak egymással.

Kifejtette ezután, hogy Lengyelországnak sohasem volt ugyanolyan véleménye a csehországi kérdésben, mint Franciaországnak, majd javasolta, hogy helyes lenne, ha

Lengyelországgal és Szovjetországgal a viszonyt még szorosabbá tennék.

Párisban nem hisznek a német fogadkozásoknak

A párisi Le Jour című lapban Pietri a következőket írja:

— Ha el is fogadjuk azt, hogy Németország nem állhat meg a megkezdett úton, egy biztos: azt a pontot támadja meg, ahol a legkisebb az ellenállás.

A lap úgy tudja, hogy

a helyzet megváltozása csak abban a pillanatban következhetik be, amikor Anglia és Franciaország a legerősebbnek bizonyul.

Ugyanebben a lapban Balby kételkedését fejezi ki a német fogadkozások fölött és hangsúlyozza, hogy le kell mondani a szóba jött nemzetközi

Az idő dönti majd el, hogy ez a „fekete hét” Csehszlovákia új urai számára ragyogó hétnek tekinthető-e. — A Daily Telegraph azt írja, hogy a szerdai csehországi események minősíthetetlenek. A konzervatív lap ezután sajnálattal fejezte ki Chamberlain azon nyilatkozata fölött, amelyet a müncheni konferenciáról mondott: A müncheni szellemet megrázták, ez a szellem meghalt és el is temették.

BERAN ÉS SIROVY LONDONBAN

A Daily Telegraph szerint a szerdán Londonba érkezett repülőgép 11 titokzatos menekültje között van

Beran volt cseh miniszterelnök és Sirovy tábornok, volt hadügyminiszter is.

A lap szerint a két volt minisztert megérkezésük után többen látták a londoni cseh követségen. A többi utas között volt a Skoda-művek több vezető mérnöke, akik gyártási titkokat hoztak magukkal. Több angol lap jelentése szerint Prágában nem tudnak felvilágosítást adni afelől, hogy Beran és Sirovy hol tartózkodnak.

A londoni City körében nagy a nyugtalanság a csehországi események miatt. A tőzsdén a cseh kölcsonk és árfolyamok értékpapírai erősen visszaestek. További nagy áreséseket várnak.

Végül bejelentette, hogy Franciaország fokozza hadianyagtermelését, mert a békét csakis az erős haderővel lehet fenntartani.

A kommunista Perry és a független szocialista Kerly szerint

Németország ezután nem fog érdeklődést mutatni Kelet-Európa iránt és az olaszokkal egyetértésben a Földközi-tengeri, valamint a gyarmati követelések felé fordul.

A külügyi bizottság értekezletéről kiadott hivatalos jelentés szerint Bonnet külügyminiszter mielőtt a középeurópai helyzetre vonatkozó véleményét ismertette, kijelentette, hogy a francia kormány nem mulaszt el semmiféle kezdeményezést, amely a béke megszervezését biztosíthatná.

értekezlet tervéről. A Figaróban D'Ormesson a következőket írja:

— Az a hatmillió ember, akit Németország most a birodalomba bekebelezett, olyan energikus és büszke nemzetekhez tartozik, amelyet Németország sohasem tudott asszimilálni.

A cikk írója szerint Hitler hibát követett el és elvesztette a nemzeti szocialista propaganda legfontosabb alapját. — A Petit Parisien annak szükségességét hangsúlyozza, hogy úgy katonai, mint gazdasági, pénzügyi és erkölcsi téren a legnagyobb erőfeszítéseket kell megtenni

Pozsony: A Szlovák kormány kérdést intézett Berlinhez a német csapatok bevonulása miatt.

A Havas-távirati iroda jelentése szerint elismerik, hogy a szlovák kormány kérésére a német csapatok elfoglalták bizonyos szlovák területeket, egyelőre azonban nem lehet tudni, hogy melyek ezek a területek.

Beavatott helyről közlik, hogy a szlovák kormány Berlinben kérdést intézett,

milyen célt követ Németország a német csapatoknak Szlovákiába való bevonulásával.

A német kormányzat válaszában kijelentette, hogy az említett katonai intézkedések nem szolgálnak politikai célokat és azzal magyarázhatók, hogy biztonságát a Csehországba és Morvaországba bevonult csapatok katonai operációját és biztonságába helyezték a Vág völgyének katonai objektumait.

A szlovák kormány késő este azt a hírt kapta Berlinből, hogy a német kormány ezt a választ határozott formában meg fogja ismételni. Biztosították német részről a szlovák kormányt arról, hogy a német csapatokat pár napon belül kivonják Szlovákiából.

ÖT SZLOVÁK KOROSZTALYT BEHÍVTAK

Pozsonyban a német és magyar csapatok mozgulataival kapcsolatban riasztó hírek terjedtek el. Az első ilyen hír beérkezése után a kormány tagjai nyomban minisztertanácsot tartottak és Csontos alezredes, hadügyi miniszter pedig a határbiztonsági szolgálat megerősítése érdekében elrendelte

Magyar csapatok a lengyel határnál

A magyar csapatok Vereckénél elérték a magyar határt.

KISEBB ÜTKÖZETEK A MAGYAR CSAPATOK ELŐNYOMULÁSÁNÁL

Budapestről jelentik: A magyar honvédség főnöke jelenti, hogy a magyar honvédség csapatai a szerdán este elért vonaltól reggel nyolc órakor tovább indultak és tervszerűen haladnak előre a lengyel határ felé.

Beregszászi jelentés szerint a Tisza völgyében előnyomuló honvédség csapatai

a Szics-gárdisták hátvédjeivel megütköztek.

A gárdisták megfutottak és a csapatok tovább üldözik őket. A Szics-gárdisták több helyen megnehezítik a csapatok előnyomulását. Az egyik kisebb községben cseh katonai egyenruhába öltözve, ágyúkat szereztek, de amikor megütközésre került volna sor, az ágyúkat kezelő Szics-gárdisták megszöktek.

Munkácsról ma próbavonatot indítottak Szolyvára. A szerelvény Munkácstól nyolc kilométernyire kisiklott. Mint megállapították, Szics-gárdisták a sínek csavarjait kiszétké. Szerencsére komolyabb baj nem történt.

MAGYARORSZÁG BARÁTI KAPOSLATOKAT KERES SZOMSZÉDAIVAL

Hivatalosan jelentik Budapestről: Megállapították, hogy az Erdős Kárpátok megszállására irányuló katonai akcióval kapcsolatban, Magyarország szomszédainak körében bizonyos feszültség és idegesség tapasztalható, mely azonban semmiképpen sem indokolt.

Magyarország éppen ezekkel az államokkal a jövőben még szorosabb baráti kapcsolatokat óhajt fenntartani, mint eddig és reméli, hogy most, az úgynevezett Csehszlovák állam eltűnésével, a barátság útja az eddiginél is zavartalanabbá válik.

Az Erdős Kárpátok katonai megszállása az időjárás nehézségei ellenére is tervszerűen folyik és pár nap múlva befejeződik, mihelyt a katonai megszállás véget ért, elérkezik a pillanat, amikor

a magyar kormány nyilvánosságra hozza ama eltökélt szándékát, hogy minden szomszéd állam határát tiszteljen tartja

és egyúttal szem előtt tartja az újonnan megszállott területek kapcsolatait más érdekelt országokkal.

LENGYELORSZÁGBA MENEKÜLTÉK A CSEH TISZTVISELŐK

A Kárpátukrán területről két csoport cseh menekült érkezett. A menekültek jórésze csendőrök, köztisztviselők és vasutasok, akiket a lengyel határőrség azonnal őrizetbe vett. Az utóbbi jelentések szerint

37 vasti kocsi érkezett zsúfolva a cseh menekültekkel,

akik a legszükségesebb holmit és élelmet hátra-hagyva, menekültek el állomáshelyeikről. A lengyelek az őrizetbe veit menekülteket élelemmel és ruhával látták el.

A menekültek elbeszélése szerint az események olyan hirtelen következtek be, hogy

tottak és Csontos alezredes, hadügyi miniszter pedig a határbiztonsági szolgálat megerősítése érdekében elrendelte

az öt legfiatalabb korosztály bevonulását.

A helyőrségek csapatait azonnal feleltették a szlovák államra. Durcsánszky és Tuka a minisztertanács után Bécsbe utaztak, hogy tiszta képet alkothassanak a helyzetről. Időközben

valószínűleg bizonyultak azok a hírek, hogy magyar csapatok bevonultak volna Kelet-szlovánszkóba,

ezért Durcsánszky és Tuka még tegnap visszautaztak Bécsből. Mach a rádió útján bejelentette, hogy a német katonaság Bazint, Malackat és a Vág völgyében több községet megszállt, de célja csak az, hogy lezserelje az ott tartózkodó cseh katonaságot. Mach végül megállapította, hogy egyetlen lengyel és magyar katona nem áll szlovák földön.

VOLOSIN MÁRAMAROSSZIGETEN VAN

Máramarosszigetről jelentik: Volosin volt ukrán miniszterelnök és a volt ukrán kormány tagjai Máramarosszigetre érkeztek. A volt kormánytagok azt kérték, hogy csatlózzanak Romániához Kárpátalját teljes egészében. Amikor Volosin a rutén püspökség palotájára felé közeledett, egy volt ukrán altiszt támadást kísérelt meg ellenére. Ebben azonban megakadályozták és letartóztatták.

Magyar csapatok a lengyel határnál

csak az utolsó pillanatban hagyhatták el hivatalukat

és sem élelmet, sem ruhát nem tudtak magukhoz venni. A lengyel hatóságok részéről az udvarias és emberséges bánásmód nagy meglepetés volt számukra.

HUSZTOT MEGSZÁLLTAK A MAGYAROK

A magyar vezérkari főnök csütörtök este hét órakor kiadott hivatalos jelentése szerint a Tisza völgyében előnyomuló honvédségek Husztot megszállták. A felderítők tovább haladtak. A Borsava völgyében Bilke irányában menetelnek a magyar csapatok.

Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök bejelentette a parlamentben Kárpát-Ukrajna megszállását

A ruszinok hívták be a magyar csapatokat
A magyar képviselőház általánosságban megszavazta a zsidótörvényt

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház csütörtöki ülése iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. A képviselők csaknem teljes számban jelentek meg és a karzatok is csaknem zsúfolásig megteltek. Teleki Pál gróf miniszterelnök emelkedett ezután szólásra és részletes nyilatkozatot tett.

— A ruszin nép azzal a kéressel fordult az utóbbi időben a magyar kormányhoz, hogy élet- és vagyónbiztonsága szempontjából katonailag haladjon a ruszin földet. A magyar kormány intézkedéseire a magyar honvédségek megalapozottan tegnap reggel óta a ruszin földön, hogy eleget tegyenek az ottan lakó nép kérésének.

Hatalmas tapsal és percekig tartó éljenzessel fogadta a magyar kormányelnök és bejelentését a képviselőház. Teleki Pál gróf ezután elmondotta, hogy a hadsereg abban a helyzetben van, hogy a legelőbb időben belül megszállhatja a ruszin földet és ott a rendet helyreállíthatja.

— Ezzel a magyar hadsereg — mondotta — nem fogja veszélyeztetni egyetlen szomszéd állam területét, vagy érdekeit sem. Ezzel azt a földet, amelyhez Magyarországnak életbevágó érdekei fűződnek, újabb visszacsatoljuk országunkhoz, önkormányzatot adva a testvér ruszin népek. Ugyhiszem — fejezte be beszédét Teleki gróf, — hogy elhatároztunk az országgyűlés minden tagjával és az egész nemzet együttműködésével fog találkozni.

A bejelentés után az elnök hosszabb szünetet rendelt el.

Az ülést délben 12 órakor nyitotta meg újból Darányi Kálmán a Ház elnöke.

Bejelentette, hogy a zsidó javaslat általános tárgyalását folytatják.

Ruppert Rezső mint a kisebbségi vélemény előterjesztője egy óra beszédben csoportosította a javaslat elleni érveket. Délben 1 órakor szavazásra került a sor és a Ház túlnyomó többsége általánosságban elfogadta a zsidó törvényjavaslatot. Ellene szavaztak a kisczardapárt egy kisebb töredéke, a pártokivüliek közül Sigray, Rassay és Vázsonyi csoportja és a szociáldemokraták. A diszidensek a javaslatot elfogadták. Miután a javaslat húsz szakaszhoz nyújtottak be módosításokat,

Egy nőt reumatikus fájdalmak kínoztak

E nő annyira kínozták a reuma, hogy nem tudott aludni. De járt neki és annyira elvesztette önbizalmát, hogy nem remélte, hogy valaha is meggyógyul. Annyi gyógyszert próbált meg eredménytelenül, hogy visszatért a Kruschen sókat is, amikor a gyógyszer első ízben ajánlották. De miután 6 héten keresztül naponta szedte a Kruschen sókat, újra nekiláthatott háztartásának, sétálni mehetett és nem kínozták többé a reuma.

A kínozó fájdalmak, amelyekből a reumatikusok szenvednek, az ízületekben és szövetekben lerakódott húgysavkristályoktól származnak. Kruschen olyan ásványi sókat tartalmaz, amelyek közül egyeseknek az a tulajdonságuk, hogy feloldják a húgysavkristályokat és folyadékká változtatják, amelyet a szervezetből a vese eltávolít. Más sók ösztönzik a vesét, májat és a beleket. Már az első üveg után el tűnnek a fájdalmak. Kruschen sók kaphatók a gyógyszerárakban és drogériákban, 95 leírt a nagy üveg és 60 leírt a kis üveg.

NÉMETORSZÁG CAFOLJA, HOGY MEMEL MEGSZÁLLÁSÁRA KÉSZÜL

A Havas ügynökség jelentése szerint a Memel-vidék népe csütörtökön nagygyűlést tartott, amely el fogja határozni, hogy

Hitler segítségét kéri és kimondja visszatérését az anyaországhoz.

A nagygyűlés fel fogja kérni Hitler vezért és kancellárt, hogy nyújtson segítséget a Memel-vidék népének és tegyen meg mindent az azonnali visszacsatolásra, mert a Memel-vidék lakossága nem hajlandó tovább idegen uralom alatt élni.

Hivatalos berlini forrásból származó jelentés szerint a külföldi sajtó híresztelése szerint Németország a legelőbb időben belül a Memel-vidéket is be akarja kebelezni. E híreszteléssel kapcsolatban a hivatalos német körök kijelentik, hogy semmiféle közlemény, vagy más jel nem támaszthatja alá azon következtetést, amely szerint Németországnak ilyen szándékai volnának.

A DNB jelentése szerint Neumann, a memeli németek vezetője beszédet tartott, amelynek során kijelentette, hogy erőszakkal nem változtatják meg a jelenlegi helyzetet, azonban folytatják a munkát a követeléseiket és jogaikat érvényesítésére és megvédésére.

Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök bejelentette a parlamentben Kárpát-Ukrajna megszállását

A ruszinok hívták be a magyar csapatokat
A magyar képviselőház általánosságban megszavazta a zsidótörvényt

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház csütörtöki ülése iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. A képviselők csaknem teljes számban jelentek meg és a karzatok is csaknem zsúfolásig megteltek. Teleki Pál gróf miniszterelnök emelkedett ezután szólásra és részletes nyilatkozatot tett.

— A ruszin nép azzal a kéressel fordult az utóbbi időben a magyar kormányhoz, hogy élet- és vagyónbiztonsága szempontjából katonailag haladjon a ruszin földet. A magyar kormány intézkedéseire a magyar honvédségek megalapozottan tegnap reggel óta a ruszin földön, hogy eleget tegyenek az ottan lakó nép kérésének.

Hatalmas tapsal és percekig tartó éljenzessel fogadta a magyar kormányelnök és bejelentését a képviselőház. Teleki Pál gróf ezután elmondotta, hogy a hadsereg abban a helyzetben van, hogy a legelőbb időben belül megszállhatja a ruszin földet és ott a rendet helyreállíthatja.

— Ezzel a magyar hadsereg — mondotta — nem fogja veszélyeztetni egyetlen szomszéd állam területét, vagy érdekeit sem. Ezzel azt a földet, amelyhez Magyarországnak életbevágó érdekei fűződnek, újabb visszacsatoljuk országunkhoz, önkormányzatot adva a testvér ruszin népek. Ugyhiszem — fejezte be beszédét Teleki gróf, — hogy elhatároztunk az országgyűlés minden tagjával és az egész nemzet együttműködésével fog találkozni.

A bejelentés után az elnök hosszabb szünetet rendelt el.

Az ülést délben 12 órakor nyitotta meg újból Darányi Kálmán a Ház elnöke.

Bejelentette, hogy a zsidó javaslat általános tárgyalását folytatják.

Ruppert Rezső mint a kisebbségi vélemény előterjesztője egy óra beszédben csoportosította a javaslat elleni érveket. Délben 1 órakor szavazásra került a sor és a Ház túlnyomó többsége általánosságban elfogadta a zsidó törvényjavaslatot. Ellene szavaztak a kisczardapárt egy kisebb töredéke, a pártokivüliek közül Sigray, Rassay és Vázsonyi csoportja és a szociáldemokraták. A diszidensek a javaslatot elfogadták. Miután a javaslat húsz szakaszhoz nyújtottak be módosításokat,

Fontos minisztertanács Bucurestiben

Bucurestiből jelentik hivatalosan: A minisztertanács március 16-án, este hat órakor Calinescu Armand miniszterelnök vezetésével ülést tartott. A minisztertanács meghallgatta a beszámolókat a legutóbb történt nemzetközi eseményekről, majd ezzel összefüggésben több törvényjavaslatot tárgyaltak le.

Elvetemült tömeggyilkos az esküdtek előtt

Párisból írják: Pédantlan érdeklődés kíséri Párisban és a francia határokon túl a tömeggyilkos Weidmann most megkezdődött bűnperét. A versaillesi törvényszék épületében harminc telefonfülkézet szerelték fel a francia és a külföldi hírlapírók számára. Sajátságos módon a tizenkét esküdőt és hat pötesküdt közül nyolcan beteget jelentettek, pátulásról Laemle elnöknek kellett gondoskodni, aki a tárgyalás előtti napon így nyilatkozott:

— Ennek a bűnügynek a részletei olyan borzalmasak, hogy néha még én sem tudok aludni, ha rájuk gondolok.

„Nyilatkozott” egyébként Weidmann is, szent könyvek olvásába merülve ezeket; mondta egyik védőjének, Renée Jardin ügyvédnőnek:

— Ha itt az utolsó óráim, akkor családom érdekében úgy akarok meghalni, mint jó keresztény.

A RETTENETES VÁDIRAT

A vádirat a gyilkosságra vonatkozóan érdekes adatokat tartalmaz. 1937 november 28-án egy saint-cloud-i kiadó villa elhagyott termeiben

holan találták Raymond Lesobre ügynököt.

A rendőrség megállapította, hogy gyilkosság történt, de a gyilkosnak nem volt semmi nyoma. Az egyetlen, amit az üres villában találtak; egy névjegy volt, Schott, strasbourg-i kereskedelmi u. azó névjegy. Kétnapi nyomozás után előkerült Schott. De ő nem tudott mondani semmi érdemest. Saint-Cloud-ban nem járt és üzleti névjegyét naponta tizesével osztogatta üzleti látogatásai alkalmával. Ki derült azután, hogy Schottnak egy üzlettársa is volt, az unokabéce, egy Frommer Frigyes nevű német menekült, aki szintén a Schott nevében kötetty üzleteket és a Schott névjegyét használta. Keresni kezdték Frommert, de nem találták. Eltűnt. Schott azonban emlékezett rá, hogy Frommer egy Karrer revü honfitársánál szokott hárni, aki egy saint-cloud-i villában lakott. És, ime, ez a nyom helyesnek bizonyult.

December 8-án két rendőrellenőr, Poignant és Bourguin, csöngetett a st.-cloud-i „La Voultie” nevű villa ajtaján. A bérlo nem volt otthon. A két tapasztalt rendőr elhatározta, hogy megvárja. Tényleg, mikor az éj leszállott, Karrer, a villa bérloje megérkezett. Óvatosan kinyitotta az ajtót, a két rendőr utána ment. A villa kis halljában igazolták magukat, de máris észrevették, hogy az idegen revolvert szorongat a markában. Már késő is volt: a villa bérloje lövöldözni kezdett, Poignant rendőrellenőr a karján súlyosan megsebesítette, Bourguin rávetette magát és egy amerikai stilius közelhar után, sebesült társa segítségével lefegyverezte és megbilincselte a támadót. A versaillesi rendőrségen másnap megállapították a személyazonosságát: Weidmann Eugennek hívják, 1908 február 5-én született a Majna melletti Frankfurtban.

A SZERELMES TÁNCOSNÓ TRAGÉDIÁJA

A kihallgatások során Weidmann rendkívüli közlékenységgel, de ellentmondások tömegével, valómási folyamán mindenekelőtt bevallotta, hogy ölte meg Jean de Koven-t, a szép amerikai táncosnót, akinek titokzatos eltűnése azon a nyáron olyan nagy feltűnést keltett és akinek a holttestét azután a Weidmann szomszédságában levő gazdátlan villa egyik balkonján találták meg.

Jean de Koven, a szép, gazdag és divatos amerikai táncosnó, aki egy párisi mulatóhelyen lépett fel: a szenvédelvénynek lett az áldozata; beleszeretett Weidmannba, aki kitüntően beszélt angolul és aki azt a reményt keltette fel benne, hogy majd együtt mennek ki Amerikába. Weidmann kérésére egy éjjel, meglátogatta a férfit saint-cloud-i villájában, ahonnan azonban élve már nem tért vissza. Weidmann rövid ott tartózkodás után fojtogatóni kezdte, megölte és hónapokon át rejtette a villája pincéjében, amely fölött nyugodtan töltötte az éjszakáit...

A táncosnó kéztáskájában talált 800 francia frankot magához vette és magához vette a 480 dollár értékű traveller-ceskkeit is

GYILKOSOK ÉS ALDOZATOK

A rendőrség rögtön látta, hogy Weidmann nem egyedül követte el a gyilkosságot és hamarosan ráakadt a bűntársaira: a barátnőjére, Colette Tricot szabónőre, egy Million nevű könyvelőre és egy Jean Blanc nevű foglalkozás nélkül lévő egyénre, akikkel együtt saint-cloud-i „La Voultie” villát bérelte. A társaságnak számos gyilkosság terhelte lelkiismeretét: ök ölték meg Couffy autótársa söffört, akik a Place de l'Opéra-n levő állomáshelyen felbértek, kirándulásra indultak vele és a sologne-i erdőben agyonlőtték, elvették a nála levő tizenöt frankot, útközben kicsérlelték az autó jelzőtábláját és a meggyilkolt söffört elrabolt autójával közle-

kedtek hónapokig; a gépkocsit éjszakára a saint-cloud-i villa kertjébe állították be.

Néhány nappal később Weidmann azt olvasta egy párisi lap apróhirdetése között, hogy egy fiatal strasbourg-i nő keres Párisban nevelőnői állást: azonnal írt neki, álnéven, társaival együtt megvárta a vonatnál és üdvözölte annak a „külföldi családnak” a nevében, amely Vichyben tartózkodik és amely Strasbourgból Párisba hozatta. A gyilkos banda Madame Kellert felhívta a meggyilkolt Couffy autójába és átközben,

a barbitoni erdő egy rejtkehelyén megölte és értéktárgyait és ruháit együtt Colette Tricotnak ajándékozta.

Egy másik gyilkosságnak esett áldozatává Roger Leblond színházi ügynök, akit egy színházi üzlet megbecsülésére és a szerződés megkötésére Weidmann saint-cloud-i villájába hívtak meg vacsorára, de lelkére kötötték, hogy ötezer frankot hozzon magával. Roger Leblond öt perc múlva, miután a saint-cloud-i villa küszöbét átlépte,

agyónlóve hevert a villa padlóján.

Majd holttestét Weidmann és Million egy régi függönybe csomagolva bedobták a Leblond autójába és a meggyilkolt ember tetemét a baját autójában elszállították Párisba és egy csöndes sötét és elhagyott vidéken otthagyták. A társaság lelkiismeretét még két másik gyilkosság is terhelte. Igazán nem csoda, hogy még a tárgyalást vezető elnök is panaszkodott, hogy nem tud aludni, ha a Weidmann-részleteire gondol...

Minden kapható az idei tavaszi vásáron, de semmire sincsen vásárló

Ritkaságok ritkasága: tavaszi nagyvásár eső nélkül. De azért az országos vásár bizonyos mértékben mégis nedves. Sok eladónak a szemében ott csillog az elkeseredés könnye, mert előre retteg, hogy

még a fuvarköltséget sem szedi be, amibe a vásárra hozott árujának szállítása került. A tavaszi nagyvásár mindig sikeres szokott lenni. Ilyen gyenge vásárra azonban egyáltalán nem emlékeznek a vásárra járók, mint ez a mostani. Ezt ugylátszik előre megéreztek a koldusok is, akik máskor a vásárra vezető utat és a vásár egyes megyés ösvényeit ellepik, most alig láthatók. Csak itt-ott hallik siralmas, kajdacsoló könyörgésük. Kevesen mutogatják kérrő tenyerüket.

Még a nagyvásártér előtt áll földre fektett árujával a furulyás ember. Egyik nótát a másik után fújja, hogy így figyelmeztegyje magára a közönséget. Hiába. Erre abbahagyja a furulyázást, felemeli a faragott és cifrázott botok egyikét és nagyot suhint vele a levegőbe. Vajjon kinek szánta ezt az úttest? Mellette ponyván egy csomó nyútt könyv és folyóirat látható. Szegény asszony árusítja ezeket. Az emberek közönyösen mennek el mellette.

Kinek kell ma irodalom, még viseltes állapotban is?

Szegényeknek legfeljebb az a vigasztalása lehet, hogy antikvárius társai, akik a vásártér belsejében rakták ki könyveiket, szintén nem csinálnak boltot.

A vásár elején egész ucca van, amelyen csakis fiatal gyümölcsfát árusítanak. Három esztendő növendékfák. Sok dolgot adott nevelésük. A Bánságban is fellépő pajzstetű miatt még cianozni is kellett őket őszel. Darabja 25 lej. Diófacska 20 leiert is kapható. Mászor tavasszal az ilyen növendékfa a legkaposabb áru. A mostani vásáron nem érdeklődik iránta seki.

Szőővenyigét huszasával — a legfinomabb fajtaikat — huszonöt leiert árusítanak.

Erre még akad alkuvó, de az ember az újján számolhatja meg őket. Kerti díszbokrok sem kellenek senkinek, pedig kicsiny busxok egy leuert kaphatók, sőt adnának kettőt is egy leuert.

Reneteg a fából való játékaru a vásáron. Kicsi koscsik, taligácskák, lovacskák, kerengelő, bölcöcskék, bababutor, faautó, fahajó, fakacska, faliba és sok egyéb. Szorgalmas kezek egész télen át faragtak, furtak, festettek és most pénzre akarnak munkájukból. Potom leiekért adnák, ha venné valaki. Mezőgazdasági fahalmi is bémérdek kínálkozik. Itató vödör vasalással 25 leiert, méteres fagereblye hosszú nyéllal 30 leiert, talicska 120 leiert, nyolc méteres nagy létra 200 leiert.

A 30 leies gereblyéért 12 leit kínál egy gazda. Az árus majdnem megverte dühé-

A TARGYALÁS.

A tárgyalás első napja a vádirat felolvasásával teft el. A második napon hallgatták ki Lesobre ügynök meggyilkolásának körülményeiről. Az elnök röviden ismerteti, miként találták meg a szerencsétlen végű ügynököt; a „Mon Plaisir” villa pincéjében lépcsőin, miközben a tömeggyilkos fejével helyeslő leg bőlint. Erre Planty védőügyvéd felemelkedik helyőrlő és ezeket mondja:

— Ki kell jelentenem, hogy a védelem Lesobre meggyilkolásának esetében nem ért egyet Weidmann. Meg vagyunk győződve róla, hogy nem Weidmann az ügynök gyilkosa.

Elnök: Weidmann, elismeri, hogy maga gyilkolta meg Lesobret?

Weidmann: Elismerem.

Planty védő: Biztos vagyok benne, hogy a vádlott bizonyos magasabb érdekből vádolja önmagát. Szeretném, ha megértenék a védelem tragikus helyzetét, amely az ügyvidi titoktartás és az igazság védelmezése között vergődik.

Lucille Tinayre a meggyilkolt Lesobre családjának jogi képviselője: Weidmann, felszólítom, hogy valja be az igazai. A Lesobre családnak legalább annyi elégtétele legyen, hogy a teljes igazságot megtudja.

Weidmann (nagyon nyugodt hangon): En vagyok a gyilkos.

Az erre vonatkozó kihallgatás mindössze tíz percig tartott. Ezután Prinborgue rendőrtiszt et szólitották az esküdjöszök elé. Ot arra vonatkozóan hallgatták ki, vajjon Weidmannnak volt-e cinkostársa. A tanu ugyanis jelen volt a tömeggyilkos elfogatásánál és ez alkalommal állítólag valaki kiszökött volna a villából, ahol Weidmann letartóztatása történt. A rendőrtiszt ezt teljesen lehetetlennek tartja, miután a villa kijáratát erősen őrizték.

ben. A gazda mentegétdőzött, kérte, hogy ne haragudjék, de ő se csinált vásárt.

Fiatalkikát hozott, kilóra 15 leiert szeretne volna eladni, de csak 8 leit ígérték neki. Erre együtt szidják a rossz vásárt és a gazda végül is megveszi 28 leiert a gereblyét, amelyen az eladó másfél napig dolgozott és még a fát is ő adta hozzá.

Félkilométeres uccákban állanak a ruhások, booskorosok, papucsosok, csizmások, vászinasok sátrai. Az uccákon nem jár senki, a sátrak előtt nem áll senki.

Az árusok újságot olvasnak, vagy átlátogatnak egymáshoz és politizálnak.

A mézeskalácsosok és cukorkaárusok gyéren vesznek be két-három leit apró holmikért, amiket a vásárosok hazavisznek a gyerekeiknek. A sokféle apró bazaráru se üzlet a mostani vásáron. Alig válogatnak benne. Egy-egy zsebtükört, vagy szípkát vesznek a legények, egy-egy fésűt, vagy brosstút a leányok.

Nagyon népes az ócskaholmi piaca.

Kapni ott használt butortól kopott kanálkig minden. Az ócskapiacra evők falusi ember alkudott rézüstre, amelyet 900 leire tartott a tulajdonosa. Fűzfakosár árnyalg kevés van a vásáron, pedig ezt az evet keresik. Jó nagy kosár 30 leit volt défélle, pedig reggel 20-ért kínálták. Szita, gyékényholm, seprű is sok van a vásáron, de nem fogyott délig.

Az állatvásár sem dicsekszik. Felhajtás volna elég, de kereset nincsen.

14 liter tejet adó tehén 7—8000 leiert kapható. Sőt, eladnak borjas tehenet 7500 leiert is. Fízott ökrő nária volt 19—20 ezer lei, igavonók párja 8—12000 lei. Három hónapos malac párja 1000, hat hónapos 2500 lei. Egy éves angol malacot 1000—1200 leiert kínálnak darabonkint. Vásárló alig van. A vásár végén álló éüületben,

ahol az eladott állatok jórtaait írják át, a tisztviselők untkoznak.

Attól tartanak, hogy a pénteki lóvásár még kilátástalanabb lesz.

Egész sora áll a lacikonvháknak. Oleoson mérköt ott az izletes ételt. Már kenyerestől 15 leiert kapni sült kolbászt. Kelletti magát páras illatával a paprikás, töltött káposzta, pecsenve. A lacikonvhák üresek, alig egy-két vendég ül bennük. Pedig némelyik még muzsikával is csalogatja az embereket. A lacikonvhák utia azonban népes, valóságos tolonganak az emberek. És orruk cimpáia lüheg. Mintha az ételek szagával akarnának jól lakni.

Nagyemmenviségű alma, krumpli, hagyma, zöldség és mindennemű száraz főzelék is kapható a nagyvásáron.

Az emberek nem is kérdik ennek árát. Minek cipelnék be innen a városba messziről, amikor odabent legalább is ilyen áron kaphatják.

Kóró PÁL

A szovjet hadsereg

Sok szó esik mostanában a különböző or-
gok fegyveres felkészüléseiről. Valóságos
regszemle folyik napilapokban, folyóiratokban,
rádió hullámain a legszélesebb nyilvánosság
előtt, hogyan fokozzák erőfeszítéseiket napról-
napra az összes európai és tengerentúli államok,
egy megállják a sarat, ha akarva, vagy nem
akarva, de egyszer mégis csak elkövetkezik a
végső döntő összecsapás. Ma már túl vagyunk
arra, hogy jobb félni, mint megijedni. Ma már
egy ország sem hallgat, óvatoskodik, hanem úgy
látja a háborúval, mint márol-holnapra bekö-
szörözhető eshetőséggel, tehát a pacifista szó-
k helyett a bicepsmutogatások lépnek elő-
térbe. Lásd mennyi katonám van, lásd mennyi
repülőgépem, lásd, én is résen va-
gyok, kétfől áll ám a háború. Így azután az
érzetes és bizalomtól dagadó közlemények
aróján legalább is megközelítően pontos érte-
léseket szerezhethetünk arról, hogy milyen rend-
ben van a különböző országok felfegyverkezési
állása. Meg is lehetünk elégedve az így szer-
zett adatokkal. Sőt! Fokozódnak ezek a bizton-
sági munkálatok a végtelenségig, babonás, ál-
dó kétségbeesett iramban, amint azt halljuk,
olvassuk és látjuk.

Csak egy országról hallgat a krónika és ha
apunk is feléle híradást, nagyon szórványos, el-
nosódó, ködburkolt, amit róla hallunk. Pedig
egy olyan országról van szó, amelyet rengeteg
úterjedésénél, óriási népszámánál fogva talán
nagyobb tekinthetnénk egész világrésznek, mint
közönséges államnak. Az orosz világbirodalom-
ról beszélünk, erről a mérhetetlen darab föld-
ről, amelyet már a régi békeidőkben is zord
sajátosságainak kínai fala választott el minden
más állami közületektől. Ma az a kínai fal még
magasabb, még áthatolhatatlanabb, mint vala-
haha, mert különös világszemléletében még el-
zárkózottabb Szovjetország, mint amilyen
magának élő volt mindig borongós, titkokkal
teli hajdani cári Oroszország. Ugy látszik, hogy
igaza van Dosztojevskinek: nem oszlik szét
sohasem az örökös kód, amely Oroszországra,
az orosz lélekre borul. Ennek a végtelen földek
az igazi lényegéről ma sem tudunk sokkal töb-
bet, mint azelőtt és a részleteket illetően nincs
semmiről sem megbízható képünk. Így napjaink-
ban, midőn sajnos egy nagy világösszecsapás fe-
nyegét és a fegyverkezés gondolata áll, mint egy
vérbőros sztar megfontolásainak előterében,
gyakran halljuk beszéd közben a kérdést: Vaj-
on milyen lehet Oroszország? De rendszerint a
kérdésnél is maradunk, mert hiányzanak tárgyi-
lagos adataink. Nincs olyan megbízható hírszol-
gálatunk onnan, mint a többi országból.

Most azonban valahogy mégis szó esett a
szovjethadseregről és annak átitó erejéről. Hi-
vatalos jelentés van arról, hogy 1938. végén mi-
lyen erőt számlált a szintén lázasan készülődő
szovjet. Eme jelentés szerint tehát következő a
kép. Kilencven hadosztály gyalogság, huszonhá-
rom hadtestre felosztva, továbbá husz lovas
hadosztály hét hadtestre felosztva. A légi had-
erő kilencezer repülőgépből áll, amelyből három-
ezerháromszáz elsőrangú. Ezek hatvan légi bri-
gádot alkotnak. A tengeri haderő viszont két-
százötven egységből áll, közöttük hat dreadno-
ught szerepel és százhatvan tengeraltjáró. E
számok tükrében tehát Oroszország a világ leg-
nagyobb katonai állama. Ha azonban figyelembe
vesszük, hogy milyen elégtelen közlekedési esz-
közökkel és utakkal rendelkezik az ország és
milyen nehézségekbe ütközik az utánpótlás és
hadtáp, úgy megállapíthatjuk, hogy eme körül-
mények következtében igen sokat veszít átitó
erejéből ez az óriási hadsereg, amelynek hadilét-
számát tíz millió emberre becsülik. A legfőbb
vezetés körül is bajok vannak. Hírek szerint a
különböző perek végeredményben 384 tábornokot,
57 hadtestparancsnokot és 110 hadosztály-
parancsnokot végeztek ki. Lesznek-e tehát az
orosz hadseregnek generálisai és főtisztjei?

Végül felvethetjük még utolsó kérdésként,
hogy válik be a háboruban a mérhetetlen orosz
emberanyag? Erre vonatkozólag már az elmúlt
világháború is tapasztalatokkal szolgált. Hogy
az orosz bátor nép, kétségtelen. Csak hogy eme
hősiessége passzív. Nem offenzív hadi kaszt ez,
mint a németek. Az orosz lélek számára az a hős,
aki tud végtelenül szenvedni és meghalni is ké-
pes. Ismét Dosztojevskij írását kell idézni, az ő
saját átélése, a halottak házat. Ott számol be
arról, hogy mit látott ő a sibériai börtönökben,
mint maga is bilincsbetvert fogoly. Az volt a
hős, akik jajszó nélkül kiállott száz korbácsütést
vagy epiusztul néman. Igen, elvérezni tudnak
az oroszok, saját testükből építeni húsfallat.
Ezért a világ legjobb defenzív hadserege ők,
amint a világháborúban is megmutatta. Közöny
a saját szenvedés és irgalom mások iránt, —

UGY LÁTSZIK
A MELLEME
NEHEZEDETT
A HÜLES

SLOANS-SZAL
ÜZD EL!

A könnyű meghűlést se hanyagolja el, mert tüdőgyulladást okozhat. Nyakára,
mellére, hátára azonnal Sloans Linimentet! Ezzel segít a szervezetnek, hogy
friss vért árásson, amely eloszlatja a túllulást. A Sloans Liniment adta átható
meleg olyan helyi kezelés, mely minden bízalomra érdemes nemcsak hűlés,
hanem csúszos fájdalmak, zsába, nyakmerevedés, neuralgia, ficamodás és üté-
sek esetén is. Jó, ha mindig kéznél van egy üveg Sloans.

SLOAN'S LINIMENT
a család gyógyszeré

Fokozza
A
SZERVEZET
TEVÉKENY-
SÉGÉT.

Álmérnökök betörőbandája került kézre a Bánság fővárosában

Röviden már beszámoltunk arról, hogy a
temesvári rendőrség veszedelmes betörőbandát
tett ártalmatlanná. A betörők kézrekerítésére
megindult nyomozás Gritta Ovidiu rendőrkezes-
sor irányításával folyt és nagyszerű eredménnyel
végződött, mert az utóbbi hónapokban váro-
sunkban elkövetett huszonhat betörés ügyét si-
került eddig tisztázni. A betörők a legmodernebb
szerszámokkal voltak felszerelve.

betöréseket terveztek a nagyobb temesvári
bankok ellen is.
Ézkn kívül még pénz- és okmányhamisításokra is
készült a banda, amelynek minden egyes tagja
hamisított igazoló okmányokkal rendelkezett. A
banda szellemi irányítója Temesvárott Pulver-
san Gheorghe munkás volt, aki a banda tagjai
részére a betörő számszámokat és a hamis irat-
kat is beszerezte.

A banda négy tagja Bucurestiben lakott és
csak a betörések végrehajtására érkezett
Temesvárra.
Itt Pulveresan rejtegette őket az egyik, városban
külső tanyán és ő gondoskodott azután a rab-
lott tárgyak értékesítéséről is. A banda tagjai
voltak Gavrilescu Stefan 34 éves, caracali szü-
letésű nyomdász, akinek Dimancescu Viorel va-
súti mérnök nevére kiállított személyazonossági
igazolványa és
első osztályú vasúti jegye volt, amely még

arra is felhatalmazta, hogy a mozdonyokon
utazhasson.

Természetesen ezek az iratok hamisak voltak.
Ugyancsak mérnöknek adta ki magát Covalev
Pavel 27 éves, lapusnamegyei születésű kárpitos
is, akinek Rebreanu Mihai mérnök nevére szóló
hamisított igazolványa volt. A banda harmadik
tagja Voinescu Ioan 32 éves bucarestii kereske-
dő, akinek szintén más névre szóló igazolványa
volt. A banda negyedik tagja Delin Z. Gheorghiu-
n, vascamegyei születésű, 24 éves bucarestii
munkás, aki szintén résztvevett a betörésekben.

A jól megszervezett banda tagjai ismert be-
törők, pénzhamisítók és tolvajok,

akik valamennyien hosszabb-rövidebb ideig a
vacarestii fegyház lakói voltak. A betörők Te-
mesvárott a betörésekkel közel egy millió lei ér-
tékű ruhaneműt, ékszereket és más háztartási
tárgyakat zsákmányoltak, amelyeknek nagyré-
sze előkerült. Az általuk lopott holmik a rendőrség
egyik irodájának nagyrészét megtöltik. A meg-
talált tárgyakat a rendőrség visszaszolgál-
tatja jogos tulajdonosaiknak. A nyomozás még
folyik, mert valószínű, hogy más betörésekre is
világosság derül. Ezzel a fogással a temesvári
rendőrség nagyszerű munkát végzett és a betör-
ők kézrekerítésével újabb nagyszabású betöré-
sektől óvta meg a polgárságot.

Meghalt az ének nagy mestere, akitől még Caruso is leckéket vett

Már dicsősége teljében volt Enrico Caruso, a
mikor megtudta, hogy él Spanyolországban egy Tra-
baleo Antonio nevű márk, aki úgy ért az ének-
lés művészetéhez, mint senki más. Caruso sohasem
volt hiú és elkapott, sőt a legnagyobb mértékben
gyakorolta az önkritikát. Így meg volt győződve ar-
ról, hogy bármennyit is tud, azért tudhatna még
többet is. Mikor tehát egyszer hosszabb szabadságot
kapott, elutazott Spanyolországba és felkereste a
magányos előkelő urat vidéki kastélyában. Traba-
ledo márk akkoriban már idős ember volt, hetve-
nedik évét taposta, igen szívólyosan, de minden kü-
lönösebb meghatódás nélkül fogadta a világhírű mű-
vészt. Azonnal leült a zongorához és felszólította
Carusót, hogy adjon elő valamit. A nagy tenor a
nyitott ablak mellett egy operariát énekelt és a
mikor befejezte, az öreg úr csak annyit mondott:

— Csukja be kedves barátom az ablakot. Az-
után nagy figyelemmel hallgatta tovább, megjegyzé-
seket is tett, amelyek között bizony elég kifogás is.
Azután oktatóni kezdte hangvételre, ritar-
tandóra, helyes szövegkijöjtésre, mindenféle ének-
technikai dolgokra a világ első tenorját, mint ahogy

ezek az érzések ölelkeznek a szegény muzsik
sőtét lelkében, amelyben nem kevesebb a jószág,
mint a vadság. Tudnak szenvedni, elhullani és
nem kérnek kegyelmet. Mert hozzácsóztak. Sem
uraik nem gyakorolták ezt velük szemben évszáz-
adok folyamán, sem a kemény, irgalmatlan kli-
ma, mely mint egy örökös alkonyat burkolja be
léltiket.

a tanító oktatta a tanítványt. Trabaleo csodálatosan
értette ezt a mesterséget. Minden útmutatása any-
nyira nagyszerű volt, hogy még Caruso is tanulha-
tott belőle. Végül mikor elővették a gramofonle-
mezekről annyira közismert Solemiot, Trabaleo egy-
szer csak leintette Carusót:

— Hallgasson csak rám, ezt így kell énekelni.
És hetven éves fakó hangja ellenére is olyan bámu-
latos előadással énekelte ezt a dalt, hogy Carusonal
könny szökött a szemébe. Ott is maradt, vagy három
hónapig vendégségben és mikor eltávozott, még
szébben énekel, mint valaha. Azóta szegény Caru-
so, akit még ma is az „utólrhetetlen” jelzővel il-
letnek a Metropolitan operánál, már rég meghalt
Ellenben változatlan egészséggel örövendett mind
máig mestere, akinek legtöbbször köszönhetett: Tra-
baleo Antonio márk. Az ő otthona körül szerencsé-
re nem zajlottak háborúk, összeütközések, így nyu-
godtan élhetett tovább művészi emlékeinek. Mos-
halt meg a napokban 93 éves korában. De mielőtt
elszenderült, még egyszer eljátszta a gramofonra
a Caruso-féle Sole mio lemezt, amelyre ő tanította
meg a világ legnagyobb énekesét.

Vajjon lehetnek ők valaha is Kelet ébredő
janicsárjai? Nem tudjuk. De inkább kételke-
dünk benne, mint hisszük. Csak ha összecsapá-
sokat rejt a világ számára a történelmi végzet,
akkor tudhatjuk meg igazán, vajjon Isten osto-
ra-e ez a szám szerint megdöbbentő új szovjet-
hadsereg, vagy megroggyant mammut?

(Flaneur.)

HIREK

ELŐFIZETÉSI ARAK

BELFÖLDÖN

Működésüknek egy hónapra 70, negyedévre 290, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

A hűtlen vőlegény egy havi fogházzal bünhődik állhatatlanságáért

S. P. vidéki fiatal méráros az elmúlt évben megismerkedett egy jómódú gazdálkodó tizenhat éves csinos leányával. A fiatalember rövid udvarlás után megkérte a leány kezét és mivel a szülők sem kifogásolták a házasságot, megtörtént az eljegyzés, majd kitűzték az esküvő napját is. A vőlegény nem sokkal később azzal a kijelentéssel lepte meg a menyasszonyát, hogy szülei ellenzik a házasságot és így abból nem lehet semmi. A leány szemrehányására a méráros azt ajánlotta, hogy szökjenek meg a szülők háztól. A fiatal pár Temesvárra jött és szökésük eredményeként a fiú szülei is beleegyeztek a házasságba. Nagy készüldés következett, de közvetlenül az esküvő előtt közölte a fiatalember a leány szüleinek, hogy végleg lemond a házasságról. A történet után a leány szülei csábítás miatt feljelentést tettek a fiatal méráros ellen. Az ügyben több tárgyalás volt, míg ítéletre tegnap került a sor. A temesvári törvényszék a mérarost egy havi fogháza ítélt, ezenkívül az elcsábított és elhagyott menyasszonynak nagyobb összegű kártérítést is megítélt.

Cristea Miron ötmilliósi hagyatéka. Bucarestből jelentik: Cristea Miron dr. pátriárka ötmillió lei hagyott a Patriarchatul Miron alapítvány céljaira. Ez az alapítvány gondoskodni fog imaházak építéséről olyan szegény községekben, ahol a lakosság anyagi eszközök hiányában erre képtelen.

A KIRALYI HELYTARTÓ VISSZAÉRKEZETT BUCURESTIBŐL. Marta Alexandru dr. királyi helytartó, aki szerdán Bucurestiben részt vett a helytartóknak a belügyminiszteri ünnepi értekezletén, tegnap reggel visszakerült Temesvárra. Marta dr. tegnap délután Ciupe dr. vezértitkár és Biraescu-Gherge kulturális osztályfőnök kíséretében Aradra utazott, ahol részt vett Suciu Ioan dr. volt miniszter temetésén. A királyi helytartó ma ismét hivatalában lesz.

Meghalt Leonida bucaresti ügyvéd, akit szolgálja mellbeszért. Bucurestiből jelentik: Róviden beszámoltunk már arról, hogy a fővárosban Leonida Demetriade 35 éves ismert ügyvédet édesapjának lakásán, annak Gaica Mihail nevű szolgálja megkéselte. A fiatal jogász meglátogatta édesapját és eközben értesült tőle, hogy szolgálja az utóbbi időben tiszteletlenül viselkedik vele szemben. Leonida Demetriade a konyhában tartózkodó szolgát felelősségre vonta és eközben kétszer aculított. Gaica Mihail erre az asztalról felkapta a kenyérvágó kést és azzal mellbeszúrta a fiatal ügyvédet. Az áldozatot súlyos állapotban a kórházba szállították, ahol két napi szenvedés után elhunyt. A gyilkost letartóztatták. A tragikus körülmények között elhunyt ügyvéd után örösi vagyon maradt.

HÁZASSÁGOK. Az anyakönyvi hivatalban a következő párok kötötték házasságát: Schäfer Ödön fogász és Weiler Matild, Tudorachi Gherge zenész és Fernengin Costanda, Reisz Dávid utazó és Partos Ilona.

Krisztus előtt 59 március 17-én született Titus Livius római történetíró. Harminc éves korában Rómába költözött, ahol Augustus, császár kezébe fogadta és irodalmi munkásságát támogatta. Negyven éven keresztül írta meg száznegyvenkét könyvet a rómaiak történetét. Szépen és lendületesen adta elő Róma alapítását és dicsőséges multját. Munkájának személyes nyelveit a középiskolákban is tanítják.

1845 március 17-én született Budapestén Heinrich Gusztáv egyetemi tanár. A német nyelv és irodalom tanára volt. Számos tudományos munkát írt. Kutatta a magyar és a német irodalomnak egymásra gyakorolt kölcsönhatását. Műveinek egy része németül is megjelent.

Elkobzott aranypénz. Bacauból jelentik: Calmanovici Zisu ismert bacau nagybírtokos házában nemrégiben házkutatást végeztek és ez alkalommal nagymennyiségű idegen aranypénzt találtak, amelyet lefoglaltak. A bíróság most foglalkozott az ügygel és a tárgyaláson a nagybírtokos tanukkal azt igyekezett bizonyítani, hogy az aranypénzek nem az ő tulajdonát képezik és azt csupán zálogban hagyták nála. A törvényszék nem fogadta el ezt a védekezést és a vádlottat két havi elzárásra, valamint a lefoglalt aranypénzek elkobzására ítélt.

Megfagytott két ember. Constantaból jelentik: Nuntasi községben a hóban fekvő holtan találták meg Doicescu Neculus galisai lakost. A szerencsétlen megfagytott. Bucurestiben a Stefan cel Mare-uton egy 65 év körüli öregember megfagytott holttestére bukkantak.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és belfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

FEJVERKEZIK OROSZORSZÁG. Moszkvából jelentik: A pártkongresszus tegnap ülésén Vorosilov külügyi népbiztos bejelentette, hogy az állandó szovjet haderő 2 millió főt számlál. A hadügyi népbiztos szerint a szovjet légihaderőt két és félszeresére emelik és a határok mentén hatalmas erődíjat építenek.

KÜLÖN KULTURÁLIS TAGOZATOK A TEMESVÁRI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉGEK BEN. Részletesen beszámoltunk arról a megegyezésről, amely a temesvári katolikus egyházközségekben létesítendő külön magyar és német kulturális tagozatokra vonatkozik. A püspöki palotában lefolyt értekezleten a magyar tagok részéről jelen volt Martzy a belvárosi egyházközség elnöke is, akinek neve nyomdatechnikai hibából maradt ki a beszámolóban. Martzy Mihály volt az, aki megegyezés érdekében napokon át fáradozott és a béke megoldásban nagy része volt.

Ki lopott 130 ezer lejt az aradi gyermek-kórházban? Évek óta húzódo aradi vonatkozású bűnügyben hirdetett ítéletet a temesvári ítéltő-tábla. Még 1932. szilveszterének éjszakáján az aradi gyermek-kórház irodájában 130 ezer lejes lopást fedeztek fel. A vizsgálat során a hatóságok arra a meggyőződésre jutottak, hogy a pénz Iraniot Ioan gondnok sikkasztotta el, aki azonban, hogy bűnét palástolja, betörést inszenzált. A gondnokot később sikkasztásért jogerősen két évi börtönről ítélték. Az elmúlt évben azután váratlan fordulat következett be, a mennyiben jelentkezett egy Crisan Teodor nevű Opálos községbeli gazdálkodó, aki azt állította, hogy Iraniot ártatlanul ítélték el, mert a gyermek-kórház pénztárszekerényét ő fosztotta ki. A vizsgálat során Crisan egy izben visszavonta vallomását és beismerte, hogy Iraniot 50 ezer lejt ígért neki, ha magára vállalja a betörés elkövetését. Emiatt az ügyészség Iraniot és Crisan ellen büncselekmény pártolása címen emelt vádat és a törvényszék ezen a címen fejenként nyolc hónapi elzárásra ítélt a vádlottakat. A táblai tárgyaláson a védelem uólag hangoztatta, hogy Iraniot ártatlanul huroolták meg hat év óta és az igazti tettes Crisan, aki maga is bevallotta tetteit. A tábla nem fogadta el az érvelést és helyben hagyta a törvényszék ítéletét. A döntés ellen a vádlottak felfolyamodást jelentettek be.

A rendes élet

A „Manchester Guardian” ilyen című vezércikében olvassuk: „Az elmúlt napok illata lebeg a londoni püspök kijelentésén, hogy az élet boldogságának és sikerének egyik titka, hogy „rendesek” módszerek és pontosak legyünk”. Samuel Smilesra emlékeztet, aki helyesléssel idézte az élet szabályt: „A pontosság a fejedelmek udvariassága” és hozzátette, hogy ez egyúttal az úriemberek kötelessége és az üzletemberek szükséglete is. Ami a módszerességet és rendet illeti, rendelkeznek Pope szavaival, amelyek szerint „a rend az ég első törvénye”; bár az utóbbi években kevesebbet hallottunk az erkölcsös életnek erről az oldaláról. Meg kell különbözni jegyezni, hogy a londoni püspök nem állította ki az erkölcsi érdem bizonyítványát a rend, a módszeresség és a pontosság számára; csupán annyit mondott, hogy szükségesek a boldogsághoz és a sikerhez. A régebbi nemzedékek talán azért dicsérték annyit ezeket az erényeket, mert ritkábban alkalmazták őket. A mi életünkben inkább érvényesülnek. A sebesség és közlekedés terén elért győzelmeink következtében könnyebben tudunk pontosak lenni, mint apáink a lovaskocsi korában... Sokkal több felszereléssel rendelkezünk a rendes élet megvalósítására, mint ők; közöttünk talán több is a boldog ember, mint közöttük...”

HALÁLOZÁSOK. Meghaltak: Novotny Károly hatvanegy éves kéményseprőmester, Ehrenhaf Eleonóra, született Frommer harvánhéti éves, Mészáros János huszonöt éves, Barbola Ioşif negyvennyolc éves földműves.

A magyar kormányzó kihallgatáson fogadta a nyilas mozgalom képviselőit. Budapestről jelentik: A reggeli lapok jelentése szerint Horthy kormányzó tegnap kihallgatáson fogadta a betiltott nyilas mozgalom parlamenti képviselőit: Hubay Kálmánt, Rátz Kálmánt és Hahn Arturt.

Meghalt Budapestben egy 100 éves költő. Budapestről jelentik: Torkos László neves költő 100 éves korában ma Budapestben meghalt. Egyike volt a Petőfi-társaság alapítóinak, akik közül már csak öt van életben.

Gondos feleség munkából hazatérő urát Diana sósborszesszel várja

SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Benedek László, Galgóczy Ignác István, Deimarian Vioara, Ebel Alfréd Gyula József, Kuliha Béla Károly, Tóth Julianna.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGÁLATA:

Pénteken, március 17-én a szolgálati beosztás a következő:

I. kerületben a Reg. Ferdinand uton levő Salvator gyógyszerár.

II. kerületben a Badea Cartan téren levő Maszalis gyógyszerár és a Stefan cel Mare utcában levő Zeiner gyógyszerár.

III. kerületben az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszerár.

IV. kerületben a Bratianu utcában levő Diana gyógyszerár.

V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozi

MŰSOR:

PÉNTEK, MÁRCIUS 17.

APOLLÓ: Fényeremény. (Német film).
ATLANTIC: A furia. (Angol film). Kék macska. (Német film).
CAPITOL: Gibraltar. (Francia film).
RIVOLI: Atlantis. (Angol film).
SCALA: Blokád. (Angol film).

Magyar lelkigyakorlatok

március 22—25-ig
leányoknak este fél
8 órakor, ifjaknak
este 9 órakor

a Domban

1939. március 18.

— Gyilkossági ügy a bucarestii bíróság előtt. Bucurestiből jelentik: A fővárosi büntetőtábla első tagozatán most kezdték tárgyalni azt a politikai bűnügyet, amelynek vádlottja Trocan Constantin turnuseverini volt alprefektus. akit azzal vádolnak, hogy Vorvoreanu Marius turnuseverini volt prefektust és képviselőt, egykori politikai ellenfelét, agyonlőtte. A vádirat szerint 1935. október 24-én, este 10 óra tájban Marius Vorvoreanu volt prefektus és képviselő lakására igyekezett, amikor a város központjának egyik mellékutcájában ismeretlen egyén vadászfegyverrel többször rálőtt. A gyilkos eltűnt és az áldozatot a lövések zajára először környékbeliek találták meg. Még akkor északta a fővárosba vitték, ahol az egyik szanatóriumban helyezték el, segíteni azonban nem lehetett rajta és néhány nap múlva kiszenvedett. A nagy eréllyel megindult vizsgálata arra a megállapításra jutott, hogy a bűntényt Vorvoreanu politikai ellenfelei követték el. Valamennyi nyomban kihallgatták, házkutatásokat tartottak és végül is egyetlen gyanúsított maradt vissza, aki nem tudott elfogadható érvekkel szolgálni ártatlanságát illetően. Ez pedig Trocan Constantin volt, az áldozat egykori jóbarátja, aki viszont később politikai ellenfelévé vált. A most megkezdődött tárgyalás iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg. Trocan Constantin 55 év körüli férfi. Egyáltalán nem látszik izgatottnak és a hozzá intézett kérdésekre eleinte nagyon higgadt hangon válaszolt. A személyi adatok felvétele után az elnök felszólítja a vádlottat, mondja el, mit tud a gyilkosságról. A volt alprefektus vallomását azzal kezdi, hogy teljesen ártatlanul került a vádlottak padjára. Az áldozattal mindvégig a legjobb barátságban volt és valótlán a vádiratnak és a magánvádnak az az állítása, mintha ellenséges viszonyban állt volna Marius Vorvoreanuval. A főtárgyalást március 18-án, szombaton folytatják.

— MARINESCU RENDŐRMINISZTER TEMESVÁRI LÁTOGATÁSA. Marinescu Gavriła tábornok, rendőrmíniszter Iliescu tábornok és több magasrangú rendőrtiszt kíséretében ellenőrző körútra során Temesvárra érkezett. A pályaudvaron Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezértitkár, Dr. Galina Sava Cornel állambiztonsági vezérfelügyelő, Gritta Ovidiu rendőrkészvezető és számos más előkelőség fogadta. Marinescu miniszter hivatalos látogatást tett a rendőrségen, majd tovább utazott Nagyváradra.

— ROMÁNIA ÉS FRANCIAORSZÁG. Cosma Aurel dr. ügyvéd, volt képviselő, aki mint író is jeles nevet szerzett magának, a Romániai Francia Tudományos Intézet rendezésében nagy hallgatóság előtt érdekes előadást tartott a kereskedelmi liceum dísztermében. Az előadás címe volt: Franciaország közreműködése az összes románok egyesülése érdekében. Cosma francia nyelven tartott előadásában rámutatott szokra a baráti érzelmekre, amelyek a francia és a román népet évszázadok óta összekapcsolják, majd történelmi eseményeket vonatkoztatott fel. Rámutatott mindarra, ami Franciaországban a világháború alatt és utána Románia érdekében cselekedett. Előadását annak az építő munkának az esztelisével fejezte be, amelyet Carol király öfélése végez. Az előadás után Griffon tanár, a Romániai Francia Tudományos Intézet vezetője köszönetet mondott Cosma Aurel dr.-nak az értékes előadásért.

— Magyarország — Franciaország 2:2 (1:1). Ma délután játszották le Párisban a magyar-francia nemzetközi válogatot mérkőzést, amely döntetlen, realis eredménnyel végződött.

— KONYHABERENDEZESI TÁRGYAK acélárúk, lakás díszítése, valamint vasárú olesón kapható Scherter Ottó vaskereskedésében Temesvár Belváros.

— A VÁROSI VAGÓHÍDI HÜTŐBERENDEZESI PERE. A temesvári büntető törvényszék csütörtökön délután folytatta a városi vagóhídi hűtőberendezéssel kapcsolatosan megindult bűnper tárgyalását. Kihallgatták folytatólag Bireu Virgil mérnököt, aki a Ganz-gyár által felvett összegnek a kitalálására vonatkozólag nyujtott felvilágosítást. A tárgyalást ma délelőtt folytatják.

— NOVOTNY KÁROLY KÉMÉNYSEPRŐMESTER HALÁLA. A temesvári központi kórházban Novotny Károly kéményseprőmester hatvankét éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Egy régi közbecsülésnek örvendő polgárcsalád utolsó férfi-sarja száll vele sírba. Novotny Károly évtizedeken át a kéményseprőipar szorgalmas tagja volt és a mikor a város ezt az ipart átvette, Novotny a meghalt kéményseprők vezetője lett. Három év előtt nyugalomba vonult és felesége halála is súlyosan érintette. Napok előtt baleset érte, kórházba szállították, ahol tegnap meghalt. Az elhunytban Grozavescu Cornel városi főtisztviselő felesége nagybátyját vesztette el. A temetés ma, pénteken délután öt órakor megy végbe az erzsébetvárosi temető Novotny-kápolnájából.

— SUCIU IOAN DR. VOLT MINISZTER TEMETÉSE. Aradról jelenti: A román nemzet részvéte méltóságteljes és ünnepléses külsőségekben jutott kifejezésre Suciu Ioan dr. volt miniszter temetésén. A nagynevű politikust a román nemzet saját halottjának tekintette és a csütörtök délutáni temetésén öfélése II. Carol király, a kormány és Temes tartomány is képviseltette magát. Öfélése kíséretében Mihailescu ezredese, a kormány képviselőjében Pop Traian miniszter, míg Temesvárról maga Marta Alexandru dr. helytartósági kormányzó Ciupe Gheorghe dr. főtitkár kíséretében jelent meg a gyász-szertartáson. A szertartást Mageriu Andrei dr. görög keleti püspök vezegte és utána tizenegy szónok méltotta az elhunyt államférfiúi érdemeit. A kormány részéről Pop Traian miniszter, a Temes-tartományi kormányzó részéről Ciupe Gheorghe dr., a volt barátok nevében pedig Bocu Sever volt miniszter mondott búcsúbeszédet.

— SKÓTOK ÉS A MOZI Egy élelmes mozitulajdonos Londonban elhatározta, hogy nem szed előre megállapított belépődíjat a közönségtől. Hatalmas reklámtáblák hirdették a bejárat előtt a mérész újítást: „Belépődíj nincs. Előadás után fizet, aszerint, hogyan szórakozott”. Londonban kitűnően bevált az üzlet. Volt a mozinak egy fiókja is Skóciában, ahol szintén megpróbálkoztak az új rendszerrel. Ott azonban balul ütött ki a dolog: a skótok bojkottálták a színházat. Le kellett venni a táblát és másnap a következő ajánlatot tették a közönségnek: „Eddig sok pénzbe került a mozi. Mi ezennél kevesseel is megelégszünk”. Azóta zsufolva van a skóciai mozi is.

— AT AKARTA ŰSZNI AZ ÓCEANT. Az angol légitöltő egy 19 éves újonca tevédecsből át akarta űszni az Atlanti-óceánt. Thomas Booth az első szabadnapján túlságosan felöntött a garatra. Hazafelmenet a sűrű ködben eltévedt és ehegyszer sem tudta megtalálni kaszárnyáját. Egyszerre csak valami víz partján találta magát. Közvetlenül a lak-tanya mellett egy kis patak folyik, így az újonc nem-nagyon keresgélte a hidat, hanem nekivágott, hogy átgázoljon a „patakon”. A beszélt fiatalember szorgalmasan gázolt a vízben, majd kénytelen volt úszásra fogni a dolgot, de csodálatosképpen még mindig nem ért partot. Jó óra hosszat úszott már, amikor ereje kezdte felmondani a szolgálatot. Most már kétségbeesetten segítségért kiabált. Szerencsés-e volt, mert a nagy kőd ellenére megtalálta egy kis halászházban. Az újonc csak a halászmestertől tudta meg, hogy jó három kilométerre volt már a parttól — útban Amerika felé.

— EGYHÁZ, TUDOMÁNY ÉS ARISZTOKRÁCIA A MADARAKÉRT. Az angol királyi madarvédő társaság évi közgyűlését a portlandi hercegné nyitotta meg, mint újra megválasztott elnök. Megnyitó beszédében elmondta, hogy a városok és falvak egyre nagyobb kiterjedése folytán igen nagy szükség van arra, hogy védett területeket létesítsünk a madarak számára. Szükséges a madarak szokásainak alaposabb ismerete is. A canterburyi érsek kifejtette, hogy a hercegné által jelzett okok, valamint a modern közlekedés és a légügyi minisztérium egyre növekvő szükségletei lassankint mindenütt kellemetlenné teszik a madarak életét. Az iskoláknak hivatása volna, hogy minden gyermekbe a madarak szeretetét öltse Julian Huxley professzor, a világ-hírű biológus rámutatott arra, hogy a madaraknak igen nagy gazdasági jelentősége van, mert ók a gazda és a kertész öntudatlan szövetségesei. Angliában biztonságossá kell tenni a madarak életét.

— ROMÁN UJSÁGÍRÓ HÁZASSÁGA. Me-tea Octavian ujságírókarsunk, az Universal bu-carestii napilap temesvári szerkesztője, házasságot kötött Chindea Márta Erzsébettel, Chindea Cornel vármegyei főtisztviselő leányával. A fiatal párt Warth Péter dr. alpolgármester adta össze. Mint tanuk Luca Gheorghe ujságíró és Loichita Eutim dr. városi gazdasági tanácsnok szerepeltek.

Új hang, új színek a titka a francia film sikerének

Miért ábrándult ki a közönség az amerikai tömegfilmekből

Az amerikai film a vagyoni jólétet keresi. A pénzkeresésnek hazája a gazdag milliót keresi művészetében. Rolls Royce-kocsik, remek inasok, fechtok, fényes paloták folvatják nyá-lát az állását féltő amerikai kispolgárnak. De még a kis emberek filmjeiben is a „story” az arriválás „chance”-át lobogtatja meg. A happy end esőkija mögött rendszeren ott húzódik meg az anyagi szerencse, a prosperitv, a dollár. Ha más-kép nem, valami véletlen révén, mint amilyen például egy váratlan örökség. Még színben is — hogy festői kifejezéssel éljünk — mutatko-zik a jó üzlet tendenciája:

mindig világos és tiszta minden a holly-woodi képeken.

Nem így a franciák. Ők az artisztikumot keresik és ezen keresztül igyekeznek „keresni”. (Mert hogy a film elsősorban üzleti vállalkozás, ipar, nem kétséres.) Náluk szegény, rongvos emberek, apacsok, makrók, sarkilányok, hid alatt lakó népség a személyzet. Sötét sikátorok, „kődös utak”, ijesztően világított lépcsők, ez az, amit a joinvillei műtermek „művészi”-nek neveznek. Nem új ez az irány náluk hiszen illusz-trált lapjaik, rajzolóik mindig a külváros levegő-jét keresték. Forain, Steinlem, Villette, de még Toulouse Lautrec is a nyomorult egzisztenciák atmoszférájában érezték jól magukat. Sokat tanultak az oroszoktól is, talán

nem véletlen, hogy a Raskolnyikov-ot a pá-risiák filmesítették meg.

Már most, hogy melyik a különb filmgyár-tás, az amerikai-e, vagy a francia? Halasszuk el a döntést. Jelenleg a francia film tör előre, ennyi biztos. Nálunk is igen nagy sikere van, hogvne, hiszen bármily egyszerű is az amerikai beállítás: emberiség szempontjából számunk-ra sokhelyt idegen. Dialógjai néha annyira la-posak, hogy a legesodásabb technikai eredmé-nyek is hirtelen zuhanni kezdenek szemünkben. A franciák — valószínűleg ók szatimásból is — kisebb eszközök fölött rendelkezéven.

elsősorban európaiasságra mennek.

Mégis, ne legyünk igazságatlanok. Ami az újság ingerével hat, nem okvetlenül jobbbit, mint a régi, ha kissé meg is unt eledel. Mi már előre érezzük, hogy

a francia film is veszedelemben rohan.

Egy nap sokallni fogjuk az apacsok és züllött lányok lelki életét, a piszkos világitást, a top-rongyot, Mária érezzük, hogy a párisi mozgó-képzemek is mennek az ismétlések felé...

Szeretjük az artisztikumot, még ha zsaro-lók és gyilkosok világában tünik is fel. De előn a pillanat, ahol letépiük a börtön rácsát és friss levegő után kapkodunk.

A MAI IDŐK LEGAKTUALISABB TÉMAJA!

MINDENKIT ÉRDEKLŐ FILM!

Izgalom!
Kémkedés!
Háború!
Hősiesség!
Izgalom!

BLOKAD

Izgalom!
Kémkedés!
Háború!
Hősiesség!
Izgalom!

Spanyolország sorsa a demokrácia és diktatúra küzdelmében.

MADELEINE CAROL, HENRY FONDA, WILHELM DIETERLE, VLADIMIR SCHOCOLOFF

**MA
A SCALABAN**

Óriási érdeklődés a newyorki világkiállítás iránt

Harmincezer leibe kerül a hatalmas szárazföldi és tengeri utazás.
Az amerikai tartózkodás költségei is Temesvárott fizethetők.
Csak látogatási vizumot kaphatnak az utasok

Ugyiszólván az egész világ, nemcsak kereskedelmi körök, hanem magánosok is rendkívül nagy érdeklődéssel várják az április harmincadikát,

a newyorki világkiállítás megnyitására napját.

Az öt világrész kulturáltabb részein már hetekkel ezelőtt forgalomba kerültek azok az izléses és érdekes prospektusok, amelyek a „jövő világot” bemutató és szemléltető nagyméretű világkiállítást ismertetik. Minden újság irt már azokról a csodabogarokról, amelyek hat hónapig az Egyesült Államok legnagyobb városában lesznek láthatók és így nagyjában már ismeri az olvasó a hatalmas acélgömböt is, a világ nyolcadik csodájának jogosan elnevezett hatalmas építményt, amelynek belsejében felvonóké-szülékkel közlekednek a látogatók. Az óriási gömb úgy néz ki, mintha a levegőben függene, ezt a hatást ötleter fényugarak keltik.

Az idei newyorki világkiállítás, — amelyen az öt világrész valamennyi számottevő országa résztvesz —, minden bizonnyal jóval felülmúlja nemcsak a legutóbbi és minden tekintetben kitűnően sikerült párisi, hanem az összes eddigi

Nagy az érdeklődés

A világkiállítás iránt megnyilvánuló általános érdeklődés Romániában is erősen tapasztalható. Az összes városok nagyobb utazási irodáiban ugyiszólván naponta érdeklődnek az utazás feltételei és módozatai iránt, olyanok, akiknek komoly szándékukban van eljutni az Újvilágba. A jelentkezők egy részét azonban nem a kiállítás érdekli, az csak ürügy, hanem végleg kint szeretnének „ragadni” Amerikában. Hogy hány embernek sikerül ez a terve, hányan kapják meg a nehezen megszerezhető vizumot, azt ma még nem lehet tudni. Tény az, hogy nagyon sokan próbálkoznak. A megyéből és a városból több százan érdeklődnek komolyan az utazási irodákban és a különböző hajóstársaságok képviselőitől a newyorki utazás feltételei iránt. Sokan lemondóan távoznak, amikor megtudják, hogy az USA bucuresszti konzulja szigorú feltételekhez és nehezen beszerezhető iratok felmutatásához köti a beutazási vizum kiadását. Az utlevellen kívül ugyanígy még

számtalan bizonyítvány szükséges a vizumhoz

és pedig: születési, állampolgársági, házassági, igazolvány a kiutazni óhajtó személy vagyoni állapotáról, üzleti összeköttetéseiről és családi kapcsolatairól. Az utóbbi hárommal azt kell igazolni, hogy a kérvényezőnek megélhetést biztosító vagyona, állása, üzlete, műhelye, stb. van és hogy családtagokat, vagy közeli rokonokat vagy itten, akikért a valószínűség szerint visszafér Romániába. Mindezekben kívül irásbeli bizonyíték kell arról is, hogy a Nemzeti Bank megadta az Egyesült Államokban való tartózkodás idejére szükséges összeg kiutalására az engedélyt, vagy az illető személyt valaki eltartja az USA-ban.

Beszélggettünk az egyik hajóstársaság vezetőjével, aki a kiállításra való jelentkezéssel kapcsolatosan a következőket mondotta:

— Az utazást nem várt nagy érdeklődés előzi meg, ami azonban nem is olyan nagy csoda, ha tekintetbe vesszük, hogy Amerikába mindezekig még sohasem lehetett olyan olcsón eljutni, mint mostan.

A legokosabb hajójegy Havre—Newyork—Havre mindössze 21,060 lei,

a harmadik osztályon, míg 28,758 lei az ugynevezett turista osztályon, a „Manhattan” vagy „Washington” hajókkal. A „Normandie” vagy Queen Mary hajóóriásokkal Cherbourgól vagy Havreből indulva, 24,836 leibe kerül III. osztályon az ut, természetesen oda-vissza. Ugyanezen a hajókon a turista osztály, amely tulajdonképpen a második osztálynak felel meg, 34,640 lei. Az árak idehaza, leiben fizethetők és aki német hajót vesz igénybe, az ugyancsak itthon leiben előre befizetheti az ottartózkodás költségeit is.

hasonló kiállításokat is. A nagy kiterjedésű területet elfoglaló

kiállítási épületek már teljesen készen állanak, a legtöbbjük be is van rendezve, a mérnökök, építésszek és tervezők számai már csak az utolsó simitásokat végzik. A kiállítást április 30-án dőlben maga

Roosevelt élők nyitja meg,

beszédét a világ valamennyi rádióállomása közvetíteni fogja. Az USA nagy forgalomra számít, dacára annak, hogy a követek és konzulok szigorú utasításokat kaptak:

csak olyan esetekben adják meg a beutazási vizumot, amikor teljesen meg vannak győződve róla, hogy a jelentkező nem szándékozik letelepedni Amerikában, hanem visszatér országába.

Az utóbbi évek politikai eseményei következtében ugyanis a legtöbb kivándorló a demokráta amerikai államokban próbál elhelyezkedni, az emigránsok valósággal elárasztották ezt a földrészt. Ennek következtében természetesen nemcsak a kivándorlási, a végleges letelepedésre jogosító engedélyek kiadását szigorították meg, hanem általában a partraszállást is.

a közönség körében

Ugyiszintén azt az összeget is, amibe az ottani társasutazás kerül.

CSOPORTOS KIRÁNDULÁSOK AZ USA-BAN

— Milyen társasutazásokon vehetnek részt a kiállítás vendégei? — érdeklődünk.

Utazásra csábító, színes képekkel teli prospektusok, térképek, katalógusok, ismertető füzetek kerülnek elő. Szébbnél-szebb felvételek az Egyesült Államok területéről. A német program szerinti utazás, a hajójeggyel és az amerikai kirándulás költségeivel együtt harmadik osztályon 47,391 leibe, a turista osztályon pedig 54,877 leibe kerül, Brémától—Brémáig. Mindez 25 napot vesz igénybe, az alábbi program szerint: Indulás Brémából, második nap megérkezés Cherbourgba, pihenő, hetedik nap megérkezés Newyorkba, ahol öt napig időznek az utasok, ezalatt megtekintik a világ legnagyobb kikötőjét és a

felhőkarcoló világvárosának egyéb érdekességeit, az idegenek városrészeit, a kínai negyedet, Harlemet, stb. és kétszer díjtalanul beléphetnek a kiállítási területére. A 12-ik nap vonattal a kanadai határ melletti tavakhoz látogatnak el, megnézik a Niagarát, a földkerekség legnagyobb vízesését, amely az Erie tó vizét eresztje le a 104 méterrel mélyebben fekvő Ontario tóba. Meglátogatják az óriási villamosáram fejlesztő telepeket is, ahonnan több száz kilométer távolságra vezetik az áramot. Onnan Buffalo érintésével, hajón az Erien Detroitba látogatnak el, megtekintik a Ford-és Packard-műveket, majd Chicagóba utaznak, ott megnézik az Upton Sinclair ismert könyvében annyira híres leírt „hüsgyarakat”, vágóhidakat, huskonzervgyárakat. A „gangster városából” az Egyesült Államok elnökének székhelyére, Washingtonba rándulnak át, ahol megtekintik a híres „Fehér házat”. Az utazás 18-ik napján ismét Newyorkba érkeznek a kirándulók és onnan még aznap este utarakelnek Európa felé. Brémába a kirándulás 25-ik napján érkeznek meg.

A fentiekhez hasonló kitűnő utazási programot dolgozott ki a Wagon-Lits/Cook és az Europa utazási iroda is.

ARUMINTAVASÁR SAN-FRANCISCOBAN.

A newyorki világkiállítás október 31-ig tart, de ugyanebben az időben San-Franciscóban is nagyszabású arumintavásár van, amely február 18-án nyílik meg és december 2-áig tart. Ugy a világkiállítás, mint az arumintavásár résztvevői nagy kedvezményekben részesülnek Amerika területén. A vasutársaságok olcsó utazási jegyeket adnak ki, leszállítják áraikat a szállodák, színházak, operák, stb. és az üzletek is propaganda áron hozzák forgalomba portékáikat.

30 EZER LEIBŐL MEG LEHET JÁRNI AMERIKÁT.

Akinek érvényes utlevele van és Newyorkban rokona él, az 30 ezer leiből már megjárhatja Amerikát. A menettérti hajójegy mintegy 22 ezer lei harmadosztályon, vasuti jegy harmadik osztályon, a román határtól Rotterdamig 2200 lei (második osztály 3200 lei), vagy a határtól Boulogneig harmadosztályon 4400 lei, (másodosztályon 6500 lei). Ezeken kívül még kisebb díjak fizetendőek a kikötőben, ahol hajóra száll az utas és Newyorkban, amikor partra lép.

Megtudjuk az egyik menetjegyjelöltől azt is, hogy család nem kaphat beutazási vizumot, amiért egyébként mindenkinek személyesen kell jelentkezni a bucuresszti USA konzulátuson.

Majd ősszel, ha a nemskóra meginduló utazások befejeződnek, ismét felkeressük a menetjegyjelöltakat és hajóstársaságokat és megérdeklődjük, az Amerikába kiment utasok közül hány nem tért vissza. Hány embernek sikerült hazát változtatni, a világkiállítás ürügye alatt.

Babuczay György.

A Katolikus Népszövetség lippai közgyűlése

Hitünkön keresztül jobb és értékesebb gyermekei legyünk egyházunknak és népközösségünknek

A Katolikus Népszövetség lippai tagozata most tartotta meg rendes évi közgyűlését a tagok igen élénk érdeklődése mellett. A közgyűlés a tagozat saját helyiségében folyt le. Közös ima után Siebig Frigyes plébános, pápai kamarás üdvözlő szavak kíséretében nyitotta meg a gyűlést. Gyermeki hódolattal kérjük — mondotta — a Szentlélek Uristent, hogy áldja és erősítse meg új pápánkat. A megnyitó után a megjelentek a pápai himnusz énekelték. Ezután Szász Ferenc, a lippai tagozat agilis elnöke mondott nagyobb beszédet. Célunk a kereszt, — hangoztatta — ahol mindannyiunknak találkozunk kell.

Két kincsünk van, a hitünk és a nyelvünk.

Mindkettőhöz törhetetlenül ragaszkodunk.

Hitünkhez azért ragaszkodunk, hogy betölthessük Isten által megállapított célunkat, nyelvünkhez pedig azért, hogy megértsük, mit kell hinnünk. Népszövetségi munkánkban mindenkit magunkhoz kívánunk ölelni, hogy így szentséges atyánk kívánását teljesíthessük:

Krisztust vissza a családba és társadalmunkba.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után Bálint Lázár titkár ismertette a lippai tagozat eredményes munkáját, Bálint Nándor pedig a pénzüri jelentést olvasta fel. Göncz Ferenc és

Hamernyik Pál ellenőrök jelentése után a közgyűlés a felmentvényt megadta. Tóth Mihály szertárnok jelentését szintén elfogadták.

A tomesvári egyházmegyei központ részéről ezután Schronk Vilma egyházközségi nővér megköszönte a tagozat működését, majd ismertette a központ célkitűzéseit a népszövetségi munkában. Keresztény családjainkban — mondotta —

hitünkön keresztül jobb és értékesebb gyermekei legyünk egyházunknak és népi közösségünknek.

Szeressük egymást, kötelességeinket ne csak szóval, hanem áldozatokkal is teljesítsük.

Szász Ferenc elnök zárószavaiban megköszönte a központ támogatását és kérte további segítő irányítását. A királyhimnusz eléneklésével ért véget a közgyűlés.

A lippai tagozat élén a következők állnak: elnök Szász Ferenc, alelnökök Boros Mihály és Jenye Péter, titkár Bálint László, pénztárnok Bálint Nándor, ellenőrök Göncz Ferenc és Hamernyik Pál, Karnagy Révay Emil, választmányi tagok: Barothy Vilmos, Kocsis Margit, Révay Emilné, Balázs Ferencné, Balázs Ferenc, Bodor Antal, Szabadi János, Megyeri István, Tóth Mihály, Tóth József, Tass Zoltán és Csomos Máttyás.

Színház

Kedden kezdi meg előadásait a kolozsvári magyar színház Temesvárott

Megirtuk, hogy a Thalia teljes operettegyüttese március 21-én, tehát a jövő hét kedden, megkezdí tiz napos vendégjátékát a városi színházban.

A vendégjáték műsora oly zsufolt, hogy minden este más-más ujdonság került színre, s így a legnagyobb sikerű darabokat is csak egyszer, legfeljebb kétszer játszhatja az együttes. A megnyitó előadás műsorán Szilágyi László és Márkus Alfréd több mint száz előadást megért nagysikerű operettje, a Nem leszek hálátlan szerep, amelyben a vezető szerepet Gróf László alakítja. A vendégjáték nyitó műsorát egyébként itt adjuk:

Március 21-én kedd este 9 órákor: *Nem leszek hálátlan*. (Szilágyi László és Márkus Alfréd több, mint 100 elődást megért nagysikerű operettje. Rendező Gróf László. Főszereplők: Krámer Manci, Sándor Stefi, Gróf, Jenéi, Tompa, Fülöp, stb.)

Március 22-én, szerda este 9 órákor: *Bubus* (Vaszary Gábor-Szécsény Mihály-Losonezy Dezső óriási sikerű zenés-vígjáték ujdonsága. Főszereplők: Krámer, Sándor Stefi, Czopán, Bázsa, Rajnai Elli, Miklósvy, Gróf, Jenéi, Csóka, Csengeri, stb. Vezényel: Schreiber).

Csütörtök délután 5 órákor: *Egyetlen éjszakára* (Olcsó helyárrakkal).

Csütörtök este 9 órákor: *Örökös?*... (Eri-Halász Imre, Szécsény Mihály és Carlo de Fries legújabb pompás zenés-vígjátéka. A teljes operett-együttes fellépésével).

Péntek este 9 órákor: *Ide gyere rózsám*. (A cigányzene és a jazz harcának óriási sikerű nagyoperettje. Írták: Dines és Kamjonkay. Ragyogó kiállításban. Rendező: Gróf László. Vezényel: Schreiber Alajos).

Szombat délután 5 órákor: *Ide gyere rózsám*. (Rendes helyárrakkal).

Vasárnap délután 3 órákor: *Nincs szebb, mint a szerelem*. (Olcsó helyárrakkal).

Vasárnap délután 6 órákor: *Ide gyere rózsám*.

Vasárnap este 9 órákor: *A vén bakancsos és fia a huszár*. (Szigeti József halhatatlan népszínműve zenével, táncal, dalokkal. Mai színre alkalmazta Szabados Árpád.)

Hétfő este 9 órákor: *A szomjas krokodil* (Revüoperett) sláger. Írták: Szilágyi László, Harmath Imre és Márkus Alfréd.

Jegyek már válthatók a színházi pénztárnál.

Óriási az érdeklődés a velencei színház szombati vendégjátéka iránt

Alig jelentek meg a hirdetőszlopokon a Velencei Színház művészi kivitelű plakátjai, máris tömegesen vásárolja a közönség a szombati előadás jegyeit. A szokatlan érdeklődés méltán megérdemelt, mert a Romániai Olasz Kulturintézet által hozott velencei Goldoni-színház negyventagu együttese a mai Olaszország legkiválóbb művészi együttese. Színre kerül Goldoni fordulatoss, szórakoztató vígjátéka, „Chiggiái botrányosok” 3 felvonásos és öt képből, pompás díszletek és jelmezekkel, amelyek két vagont tesznek ki. Ez a tény is mutatja, hogy mennyire reális képét viselik a rendezők, hogy a közönség reális képét alkosson magának az olasz drámai színház fejlettségéről. A jegyek propaganda helyárrakkal válthatók. A legdrágább jegy 120 lej.

Olaszország és Németország váratlan érdeklődése a tengeri iránt

Kárt okozott a hideg a gyümölcsösökben

A kikötői piacokon váratlan érdeklődés lépett fel a tengeri készletek iránt Olaszország és Németország részéről. Az utóbbi időkben a tengeri után csak Anglia, Belgium és Hollandia érdeklődtek. Német és olasz cégek az utóbbi napokban 7000 tonna tengeri vásároltak. Buzában is jelentős kereslet lépett fe. A rossz időjárás miatt a szállítások nehézségekkel bonyolíthatók le és a kikötőkbe csak minimális mennyiségek érkeznek.

Az ország északibb fekvésű vidékein lehullott hó kedvezően befolyásolja a terméskültúásokat. A gazdáknak az az aggodalma, hogy a talaj száraz marad, ezen a vidékeken elszórt és a föld helyzete hozzájárul a tavaszi munkák eredményesebb végzéséhez.

Ezzel szemben a hideg a gyümölcsösökben és a repcében nagy kárt okozott.

Gyapjukrizis az Egyesült Államokban

Amerika a buzafelesleg kérdését azzal oldotta meg, hogy Angliával kedvező kereskedelmi egyezményt kötött a buzavivitel tárgyában. Ezzel kapcsolatosan elintézte a már fenyegetővé vált buzaválságot, míg most a gyapotkérdés megoldásával áll szemben, amely az amerikai farmerek második legáltalánosabb terményét érinti. 1936-ban a gyapot ára 12—13 cent volt, 1938. decemberében már 8.99 és fél, hogy az idén 7.40 centes árra fog lecsúszni. Az amerikai kormány olyan prémiumot ad a termelőknek, amely 9 centre egészíti ki az árat, de ez a megoldás igen költséges. Különböző módok között keres megoldást az USA kormánya és ezek között szerepel, hogy külföldre dumpingáron adják el a gyapotot és kompenzációs forgalomban fémeket vásárolnak. Foglalkoznak egy nemzetközi gyapotkonferencia összehívásával, amely területek szerint állapítaná meg az exportpiacokat, de kevés remény van arra, hogy e tekintetben megegyezést tudnának létrehozni.

— Gyógycukrokra egészségügyi bélyeg jár. A Monitorul Oficial március 14-iki számában közli az egészségügyi miniszter rendeletét, amely szerint a gyógycukrok 3 százalékos egészségügyi bélyeggel látandók el. Gyógycukornak tekinthető minden olyan cukor, amelyet csak az egészségügyi miniszter által engedélyezett laboratóriumokban lehet előállítani.

(—) ARFOLYAMOK. A hivatalos devizárfolyamok a következők: (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) Holland forint 75—76.18, belgas 23.74—24.08, angol font 662.40—672.25, olasz lira 7.172—7.172, dollár 141.17—143.24, francia franc 3.57—3.78, cseh korona 4.68—4.77, svájci franc 32.08—32.57. Ezekben az árakban a devizafelár is befigyeltatik. Dinár 2.898—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

A postacsomagok szállítási díjszabása a négy távolsági zónában

Beszámoltunk már a postai csomagszállítás új tarifájáról. Az új díjszabás fontos újítása az, amely ezenül tekintetbe veszi a távolságot is, amikor a csomag után fizetendő díjakról van szó. Négy távolsági zónát állapít meg a tarifa. Az első zóna egytől száz kilométerig terjed, a második zóna száz egytől kétszáz kilométerig, a harmadik zóna kétszáz egytől háromszázötven kilométerig, a negyedik pedig háromszázötven kilométeren felül levő távolságra vonatkozik.

Az első zónában

egy kilogram sulyú csomag után levő 16 lej fizetendő és 15 kilogram minden további kiló után három lej el emelkedik a tarifa. Tizenöt kilogramtól husz kilogram sulyig minden kiló után két lej emelkedés. Husz kilogramtól száz kilogram minden minden megkezdett öt kiló után nyolc lej a tarifa emelkedése. Az első zónában a legmagasabb összeg száz kilogram után 196 lej a csomagszállítási díjszabás.

A második távolsági zónában

az első kilogram után 18 lej fizetendő és tizenöt kilogram sulyig minden kiló további négy lej emelkedést jelent. Husz kilóig az emelkedés kilónként három lej, husz kilogram sulytól felfelé pedig minden további megkezdett öt kiló után tizenkét lej, a tarifa drágulása. A második zónában a legdrágább díj száz kilónál 282 lej.

A harmadik távolsági zónában

egy kilogram után 20 lej fizetendő és tizenöt kilogram minden kiló után hat lej el emelkedik. Tizenöt kilótól husz kilóig az emelkedés kilónként öt lej és husz kilogramtól százig a drágulás minden megkezdett öt kiló után husz lej. A legdrágább díj 450 lej.

A negyedik zónában

egy kilogram után 22 lej fizetendő és tizenöt kiló sulyig az emelkedés kilónként hét lej. Husz kilóig kilónként hat lej, azonfelül pedig minden megkezdett öt kiló után 25 lej az emelkedés. A legdrágább díj száz kiló után 550 lej.

= KÖZGAZDASÁG =

Az Erdélyi Bank március 28-án tartja negyvennegyedik közgyűlését

A bank betétállománya az elmúlt évben 136 millió leivel 1.381 millió leire szaporodott. — Az osztalék vátozatlanul 5 százalék.

Az Erdélyi Bank igazgatóságának ma közzétett meghívója szerint az intézet 44. évi rendes közgyűlést március 28-án fogja Bucarestiben megtartani.

Az intézet mérlegszámlája, — amelyet lapunk más helyén közlünk — a bank további fejlődéséről és mobilitásáról tesz biztosságot.

A készpénzhözvetelők és a bármikor igénybevehető bankári követelések összege 359 millió leit tesz ki.

Annak dacára, hogy külpolitikai események többibben idéztek elő országunkban átmeneti gazdasági depressziókat,

a bank betétállománya az elmúlt évben 136 millióval 1.381 millió leire emelkedett, élénk tanbizonyosságaképpen annak, hogy a betétes közönség változatlan bizalommal van az intézet óvatos és céltudatos vezetése iránt.

A kihelyezési állomány az előző évi 1.204 millióról 1.248 millió leire emelkedett. Az Erdélyi Bank tehát nemcsak, hogy betéteseinek az említett külpolitikai események következtében támasztott fokozottabb igényléseit tudta maradéktalanul kielégíteni, hanem még

kihelyezési állományát is növelni tudta rövid lejáratú, jól fedezett, ipari és kereskedelmi célokat szolgáló hitelek nyújtásával. Ezt az évközben is állandóan magas diszponibilitás tette lehetővé, amelyre támaszkodva az intézet adós ügyfelei hitelkereteit még átmenetileg sem csökkentette.

Az intézet múlt évi betétforgalma 12 milliárd 98 millió leit volt,

a hitelfolyósítások forgalma 7 milliárd 224 millió leit volt, összefoglalva pedig meghaladta a 45 milliárd leit összegét.

A bank elveinek megfelelően hiteleket sem a belföldön, sem a külföldön nem vett igénybe. Az intézet közgyűlése által korábban elhatározott tökélemeléstől kifolyólag még hátralévő

50 millió lej névértékű részvény kibocsátás folyamatban van.

Rádió

PÉNTEK, MÁRCIUS 17.

SZOMBAT, MÁRCIUS 18.

— Javitják a fizetéseket Olaszországban. A faszizmus jubileuma alkalmával Mussolini a központi szakmai bizottság tudomására adta, hogy a fizetéseket megfelelő százalékban kell emelni. A mezőgazdasági és ipari tisztviselők, munkások fizetését 10, a köztisztviselőkéét 8, a kereskedelmi alkalmazottakéét 6, a pénzintézeti tisztviselőkéét 8, a biztositási szakmai tisztviselőkéét 7 százalékkal emelik.

— Uj állomás a Temesvár-keresztési vonalon. A CFR vezérigazgatósága a Temesvár-Keresztés (Cruceni) közötti vasutvonal Újpecs és Giulas állomásai között Cebsa név alatt új vasuti megállót létesített.

SPORT

MÉGIS TEMESVÁROTT JÁTSZAK LE A KINIZSI—VENUS KUPAMÉRKŐZÉST. A Kinizsi—Venus Román Kupa mérkőzést, amelyet a Venus szeretett volna Bucarestben lejátszani, mégis Temesvároton játszik le az eredeti sorsolás szerint.

Vélemények a meghosszabbítandó 16-os vonalról. A nemzetközi sportfórum azzal a tervvel foglalkozik, hogy sorozatos szabálytalanságok elkerülése céljából meghosszabbítja a tizenhatos vonalat és így nagyobb lesz a büntető terület is. A szabálymódosítással kapcsolatban Humis a Venus középsejtára egy nyilatkozott, hogy ez valóságos mennyország lesz a csatárok részére, míg Jánossy edző véleménye szerint nagyon sok 11-es büntetőt ítélnék majd a játékevetőkhöz.

Indulni akarok a Davis Cup mérkőzéseken. Tanasescu a kiváló román teniszbajnok, aki nagyszerűen szerepelt a legutóbbi franciaországi nemzetközi versenyen, levelet intézett a szövetséghez, amelyben bejelentette, hogy feltétlenül indulni akar a magyar csapat ellen május 6, 7 és 8-ra kisorsolt Davis Cup mérkőzéseken.

Megkezdik a Középeurópai mérkőzéseket? A legutóbbi napok nemzetközi eseményei súlyos kihatással lesznek a KK sorsára is. Eddig még nem történt semmiféle intézkedés a nemzetközi díj sorsára vonatkozóan.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemek. Ritmikus torna. háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemek. 13: Időjelzés, sport, vízállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádió-híradó. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Ujdonságok. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Katonazenekar. 19: Dragos Protopopescu előadása. 19.15: Angol lemezek. 20: Ion Conea előadása. 20.15: George Enescu énekel. 20.35: „Faust” Gounod operája 5 felvonásban. 21.25: Sport. 22.25: Rádióhíradó. 23.15: Hírek francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemek. 11.20: Felolvasás. 1.10: Temesváry János mélyhegedűn játszik, zongorakísérettel. 1.40: Hírek. 2: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. 3.35: Hírek. 3.50: A rádió műsorának ismertetése. 5.15: A rádió diákfőelőrája. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.15: Liszt: „Zarándoklás évei” 6.50: Sportközlemények. 7. Táncelemezek. 8.20: Az Operaház előadásának ismertetése. 8.30: Offenbach: Hoffmann meséi, opera. 9.30: A rádió külügyi negyedőrája. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Szalonzene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.15: „Mi a családörténet”. 7.45: Gyorsírótanfolyam. 8.30: Horváth János csevegése. 9: Hírek. 9.20: Hanglemek. 10: Heinemann Ede jazz-zenekara. 10: Időjárásjelentés.

Bécs. 19.45: Parasztné dalokkal. 23.30: Könnyű és tánczene.

Berlin. 19: Vidám zene. 22: Balettzene. 23.30: Könnyű és tánczene.

Milánó. 20.20: Lemezek. 21.30: Könnyű zene. 22: Szimfónikus hangverseny.

Prága. 19.25: Szalonzene. 21: Katonazene. 21.30: Zenekari hangverseny. 22.30: Szórakoztató zene.

Varsó. 20.15: Zenekari hangverseny. 22: Énekkar. 22.15: Filharmónikus hangverseny.

GYILKOSSÁG
A MOZIBAN

44

A Déli Hírlap eredeti regénye
Írta: Félegyházi András

Utánnomósítás.

— Nem, Alexandre, mert hiszek neked.
— Köszönöm. Mondtam neked, hogy csak anyagi okokból udvarolok neki.
— Te kópé! Látom nagyon tetszel neki. Igen mereszti rád a szemét.
— Hát csak meressze! Csak bámuljon! Szokja meg a bámulást, mert majd lesz, mit bámulnia, ha majd a pénzével szépen odébb állok.
Cinikus nevetéssel kísértc a szavait.
Nagyon kellemesen télt el az a néhány óra, amelyet a Hotel Niéce tánctermében harmásban töltöttek. Alexandre Limoujel igazi gavallér volt, független, gazdag ur. Mintha a másik szállóbeli gigoló nem is ő, hanem csak egy hasonmása lett volna. És kifogástalan uri viselkedésű volt Marianne is, igazi nagyvilági hölgy volt.
Amikor elkövetkezett az idő, hogy távozzanak, Limoujel intett a pincérnek, hogy fizetni akar. Azt a percet, amelyet eltelt, míg a pincér odaérkezett az asztalhoz, arra használta föl, hogy odasugja madame d'Hivernek:
— Itt nem vagyok alkalmazott táncos, tehát remélem, nem sért meg azzal, hogy számláját fizetni kívánja.
— Ó, kérem! Örömmel vagyok a vendége.
Nemsokára köpenyeikben burkolta a szálloda bejárata előtt állottak és várták a két autót, amelyért a boy elfutott. Pár pillanat múlva a két jármű lestopolt a járda mellett. Limoujel hangosan adta ki a parancsot az egyik sofőrnek:
— A madameot elviszi az Excelsior-szállóba.
Aztán odaszólt a másik gépkocsivezetőnek és ügyelt rá, hogy madame d'Hiver meghalja az utasítását:
— Veltünk pedig a Rue de Sévres 39 alá hajt. Aztán következett a meleg búcsúzkodás. Előbb a

hölgyek búcsúzkodtak. Madame d'Hiver megölelte és megsókolta Marianne-t.

— Kedves Marianne, — mondta — nagy öröm volt számomra, hogy megismertelek. Igazán hálás vagyok fivéréredek, hogy összehozott minket. Kár, hogy néhány nap múlva már utazom Lyomba és nem lehetünk már sokat együtt. De májusban visszajövök.

Marianne erre felmondta a lelkét, amelyre Limoujel előre betanította:

— Boldogá tennél, kedves Yvonne, ha elutaznod elől megíszelnél látogatással a lakásunkon. Remélhetek?

— Természetesen. Köszönöm a meghívást. Mikor mutakozhatom?

— Holnapután jöhetnél?

— Feltétlenül!

— Várhatlak délután öt órára?

— Hogyne, hogyne, drágám.

A meghívás elfogadását újabb csók és ölelés pecsételte meg.

Madame d'Hiver erre Limoujelhez fordult és bájos mosollyal nyújtotta feléje a kezét.

— A mi búcsúzkodásunk ma csak rövid időre szól, nemde? Hiszen este még látjuk egymást.

— Az az egy-két óra, — bókolt Limoujel — amely alatt nélkülözöm kell a madame látását, örökkévalóság lesz a számomra.

És forrón megsókolta a kezében tartott puha női kezét.

A két autó két ellentétes irányba robotott.

Amg haladtak egy darabig, amikor Limoujel megköszöngtatta az üvegábrát, amely az autó utasfülkéjét a soffortól elválasztotta.

— Meggondoltam a dolgot, — szólt a vezetőhöz — ne a Rue de Sévresre hajtson.

És bement a Square des Vergennesen levő lakásának számát.

Amig céljukhoz értek, szorosan odasimult Mariannehoz:

— Köszönöm, ma chère, nagyon bájos és kedves voltál Bármely született lady tanulatna tőled.

— Örülök, hogy meg vagy velem elégedve, Alexandre. Tudod, hogy a kedvedért mindenre kapható vagyok. Látod, belcmentem ebbe a játékba.

Bucuresti 7: Reggeli hanglemek. Ritmikus torna. Háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemek. 13: Időjelzés. Sport. Vízállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádió-híradó. 14.30: A déli zene folytatása. 15.10: Ujdonságok. 17: Országór óra. 18.15: A „Munka és Jövedv” órája. 19.50 C. Kiritescu előadása. 20.05: Rádiózenekar. 21: Rádió-pósta. 21.15: Ghindá-jazz. 22: Rádió-híradó. 22.15: Hanglemek. 23: Rádió-híradó. 23.15 Hanglemek. 23.45: Hírek francia, olasz és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemek. 11: Hírek. 11.15: „Ifjúsági rádió”. 11.45: Felolvasás. 1.10: Zene. 1.30: Hírek. 2.30: Hanglemek. 3.35: Hírek. 5.15: Hangfelvétel. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Cigányzene. 7: A m. kir. Posta műszaki tanácsadójának közleménye. 7.20: Szalonzene. 8.30: „Teherhajón Egyiptomban.” 8: „Sárosi-szepeői vidám est”. 10.40: Hírek. 11: Zene. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12.20: Jazz-zene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7: Hanglemek. 7.20: A Földmívelésügyi minisztérium mezőgazdasági főelőrája. 7.50: „A világ városai: Madrid”. 8.20: Táncelemezek. 9: Hírek. 8.20: Hanglemek.

Bécs. 20: házi zene. 21.10: Operettelőadás. 23.30: Könnyű és tánczene.

Berlin. 19: Operett részletek. 19.45: Szalónötös. 21.10: Operettelőadás. 23.30: Tánczene

Milánó. 20.20: Könnyű zene. 21.30: Lemezek. 22: Operaelőadás, utána tánczene.

Prága. 20.25: Jazz. 21.10: Tarka-est. 23.30: Lemezek.

Varsó. 20.15: Zenekari hangverseny. 22: Vidám zene és ének. 24.15: Lengyel zene.

DÉLI HIRLAP
Automata telefonszáma: 28-10.

— Végeredményben ez az ut a boldogságunkhoz vezet.

— Meghívtam holnaputánra madameot, ahogy kívántad. Rendben van, ott fogadjuk majd Jessie Bocoup lekásán. Azonban meg is kell vendégelnünk és személyzetre is szükség lesz. Uriházban nem lehetünk egyedül ketten, testvérek, amikor a vendég érkezik.

— Természetesen nem, nővérkém, — nevétt Alexandre — de ez ne okozzon neked gondot. Vanak Párisban intézetek, amelyek házakba zsurokra, vacsorákra, uzsonnákra, ebédre készen szállítják a szükséges menüket. Ugyanezek az intézetek adják a kellő felszolgáló személyzetet is. Ne busulj tehát. Holnap felkeresek egy ilyen intézetet, leadom a megrendelést és egyben intézkedem, hogy a személyzet holnapután már kora délután jelentkezzen nálad a Rue de Sévresben. Fontos ez azért, hogy kiismerjék magukat a lakásban és elkészüljenek a terítéssel. A szekrények és vitrinek kulcsai nálad vannak. Mert természetesen, hogy Jessie asztalneműjét, ezüstjét, porcellánját és poharait fogjuk használni. Szeretném, ha a terítéshez csupa olyan holmit tudnál kiadni, amelyen nincsen monogram, nehogy magyarázkodni kelljen a madamenak, hogy az még boldogult anyád leánykori monogramja volt.

— A monogrammal nem lesz baj, — jegyezte meg Marianne, — mivel Jessie asztalneműin és ezüstjein nincsen ilyen.

— Pompás.

— Mikor nekem egy alkalommal Jessie előcsokedett a drágságaival és kérkedve mutogatott mindent, akkor kérdeztem, miért nincsenek a holmokban nevének kezdőbetűi. Azt mondotta, hogy a betűket merő szánitásbanól nem vésette és nem hirtette be. Esetleg jöhet még olyan idő is, amikor a mostani jólétek vége szakad. Lehetőséges, hogy kénytelen lesz berendezését eladni, már pedig az értékesítése sokkal könnyebb és előnyösebb, ha a dolgokban nincsen monogram.

— Nagyszerű. Nem félek én a te Jessie barátródod. Aki így tud spekulálni, az nem fog szégyénnel meghalni.

(Folytatása következik)

Külön vélemény

Háborús kérdésekben a legegyszerűbb emberek véleményéhez kell folyamodni, akik a rengeteg okkal, feltevéssel és következtetésekkel nem komplikálják a kérdés egyszerűségét. Szeptemberben ismerőseim és magam is szinte naponként változtattuk önmagunkban is, kifelé is álláspontunkat egy háború lehetőségéről, amikor a legnagyobb valószínűségűek idején házi foltozósabóm, kijelentette, hogy:

— Evvel az élő nemzedékkel nem lehet háborút kezdeni.

Tekintve, hogy e héten még mindig az a nemzedék volt életben, mint szeptemberben, holmi foltozás ürügye alatt elhívtam házi diplomatámat, aki ismételtén megnyugtatót, hogy „ez a nemzedék mindent elbir, semmint, hogy újabb háborúba menne”. Ez a házi diplomata természeténél fogva szelid ember és lehet, hogy erősen egyéni érzelmekből fakadnak meggyőződésai, de eddig az események igazolták; tehát igaza van.

A „nemzedék”, amelyről szó van, a háborút viselt nemzedék lassan öregszik és legfiatalabb tagja is közelebb jár a negvenhez, mint a harminc-hoz. Hogyan, hát megállhat olyan álláspont, amely egy egész generációt destruktívnak bélyegez, holott éppen ezek a korosztályok voltak azok, amelyek minden hábozós nélkül kivették részüket a borzalmakból? Lehet-e, akármilyen szimpla okoskodással felelőssé tenni egy ilyen harcos nemzedéket — tulzolt pacifizmusa miatt. Az egyszerű okjejtések és felfogások mögött rendszerint nagyobb közönség áll, mint amennyien vannak a meggondolt dolgok hívei és ezért az efaíta kijelentésekkel, mint közvéleménnyel kell számolni.

Holott, ha a dolgot meggondoljuk, akkor arra a meggyőződésre jutunk, hogy valamely társadalomnak éppen hadviselt része képviseli jobban a militáris szellemet, szemben azokkal, akiknek számára még fogalomban sem jelenkezik tisztán a háború mibenléte. A fiatalabb generáció érzelmekben túvolabb áll a háború gondolatától, mint azok, akik husz év előtt abbahagytak valamit, akkor, amikor már annyira belejötték, hogy a végére komolyan már nem is számítottak. Hiába mondják, hogy ez a játék ma sokkal gyilkosabb eszközökkel folytatható, mert az ember ma sem dobhat nagyobb tétet a játékszalagra, mint akkoriban, ma is csak egy léte van és egy halála.

A mai kor és 1914 között a háborús készséget illetőleg leglényesebb különbség az, hogy a világháborút megelőzően létezett egy pacifista szellemi irányzat, amely a gondolkodás és meggyőzés erejével aort a néptömegekre hatni, de megtört a mozgósításokat követő vezényszavak lármáiban. A

háború után ismét felvetette fejét, de önmagát tárgyatlanak, később célszerűtlennek találta. Ellenben létezett és létezik ma is egy állami pacifizmus, amelyet ugyszólván minden állam nyíltan vall, de benne csak egyik részüik hisz komolyan. Ez a hivatalos pacifizmus váltig hangoztatja, hogy a jövő háborúja nemcsak az egyének millióinak, hanem magának a kultúrának is sirját ássa meg. A jóslat utóbbi része semmiben sem nyer indoklást, hiszen a háború tisztán fizikai tény, az erők összecsapása és nemcsak a „silent Musae”, hanem a világháború példája is igazolja, hogy az ember gondosan elrejtette a megszerzett kulturát a jobb idökre és a műveltség vívmányai sokkal értékállóbbaknak bizonyultak, mint az a sok papír, amelyekért a hadviselőik fegyvert és felszereléseket vásároltak. Jelenlegi kultúránk legbecesebb és óriási hányada antibellikus idöszakból származik, háború előtti és a javaknak csak a szellemi része volt az, amelyen sem pótolni, sem építeni való nem volt.

A hátizsákba gyömöszölt könyv, előnyomulások idején talált könyvtárakra való moho rácsapás, a front tisztjeinek az utolsó szívdobbanásig őrzött kultúrzsomja, beszélhetett arról, hogy mint egy fehér része a vérpatakban, egy fenntartotta magát a kultúra, amely az élet felületén uszott és a vérpatak előbb száradt ki, mint hogy ez a virág alábuokolt volna. Jártunk elhagyott iskolákban, ahol az orosz tanítónő a tanterem asztalán, felítve fejezett egy Daudet-regényt, francia eredetiben, máskor meg a számunkra nehéz cirillbetűket böngészve ismertünk reá a falusi, orosz körorvos lektürjében egyik kedvenc, modern regényünkre, elhagyott tiszti fedezékben álmódozva feküdt az Onegin példánya, azon a nyelven, ahogy azt Puskin megírta, az olasz földesur könyvtáráról pedig fenyegetően szóalt felénk az irás: Una casa senza libreria, e una casa senza dignita. Nincs méltóság abban a házban, ahol könyvtár nincsen. Ezek mind azok a szálak voltak, amelyek beszédessen figyelmeztettek nemcsak az emberek közös kérésére, hanem arra is, hogy egy fehér fonal köt össze bennünket a tennappal és ez a fonal minden vasnál és drótnál erősebb.

Es egy kis könyvben, amelyben fiatalos pedantériával leltározom, hogy hány szál gyertyát és hány darab szappant viszek magammal a nagy utazásra, fel vannak sorolva azok a könyvek, amelyek az utam velem tették meg. Nem egy, ma is megvan és kivételes gyöngédséggel nézem, mint egykori utitársaimat. A kis könyvben pedig már azért is lapozok, mert jegyzeteket vezettem be azokba és így

együtt: a gyertyák száma, a könyvek jegyzéke, a feljegyzések olyan életszagot terjesztenek, amilyent a mai életben már fel sem találhatunk. Nem a halálért, hanem a jobb élet reményeiért kell verekedni és egy egészen vékony füzet tartalmából megértem, hogy a katona szempontjából a háborúnak semmi köze a halálhoz, hanem az az életre való nagy felkészülés.

Igy látja a régi nemzedék a multat és tudja azt is, hogy el kell osztatni a fiatalabbakban azt a bizonytalanságérzetet, amely ezzel a komplexummal szemben él. Nem sötétbeugrás, hanem az életnek a folytatása, mondhatjuk a „piros élet” az, amely elől annyira menekszik az emberiség.

Mindez különvéleménynek látszik saját foltozósabóm véleményével szemben és a fontos az, hogy az események őt igazolják. A régi nemzedék vád alá helyezése körül eddig úgy látszik neki van igaza. Eddig.

Asszony és ruha

Nehéz megállapítani, van-e törvényszerűség és logika a női öltözködés fejlődésében; de ha a kérdésnek olyan alapos ismerője, mint dr. Willett Cunington mondja, akkor el kell hinnünk. Cuningon kétszáz évre visszamenőleg tanulmányozta a női öltözködés változását és egész kis muzeum van ennek a kornak ruháiból, kalapjaiból és mindaból, ami egy „kompiett toaletthez” hozzátartozik. Hatszáz ruha, háromszázötven kalap és több száz egyéb kellék van időrendi sorrendben összegyűjtve ebben a nem mindennapos gyűjteményben. Makkora összeget képviselhetek ezek a ruhák a maguk korában! De ma már csak muzeális értékkel bírnak, mert ugyan ki sétálna végig egy kétszáz, vagy akár csak húsz év előtti ruhában London utcáin. Cunington, aki mellékesen nőorvos is, tehát bizonyos fókig ismerője a női léleknek, azt mondja, most érkezünk el ahhoz a korhoz, midőn az öltözködésben is kifejezésre jut majd a modern nő egyénisége, azé a nőé, aki egyenrangú vetélytársa a férfinek munkában, érvényesülésben, sikerben. Hol vagyunk ma már a viktoriánus kor Évájától, aki szőpen felöltözve ült otthon, várva a férfiak udvarias bókjaira. A mai kor nője öltözködésben is más kíván lenni. Észrevehető ez a vál orás a sporban, a tenisznél, a fürdőruháknál, melyekben egészen új stílus alakult ki. A dolgozó nő öltözködésében az egyszerű vonal, a komoly stílus lesz az uralkodó, amely nem a szépséget hangsúlyozza, hanem az értékes, komoly egyéniséget emeli ki. A fejlődés ezen a téren gyorsabb ütemű lesz, jószolja dr. Cunington és ne lepődünk meg, ha a férfiak praktikus ruházatát utánozva, a következő nőnemzedék — nadrágban fog irodába járni.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdőszobák hirdetések szavankint egy leu. Levélzés nem közölhető. Házasság szavankint öt leu. minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari IV. kerület: March-traffic, Piata Kütt. — Nőgrády-traffic, (Tivoli mellett) — Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Tele. fon 45-06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Gagóczy-traffic, Strada Brătianu 15/a. Telefo. 13.

Alkalmazás

Mindenes szobalányt jó bizonyítvánnyal keresek. Bulev. Regele Ferdinand 6. II. emelet balra. 923

Állást keres

Mosást, vasalást elsőrangú munkával úrházaknál vállalom. Kovács Zsuzsa. III. Str. Vilhelm Mühle 24. Muth Adámnénál. 923

Lakás

Modern 3 szobás lakás, fürdő és cseledszobával, vasúti állomás közelében májusra kiadó. IV. Spl. Tudor Vladimirescu 31. 785

Kétszobás modern, parkettás, fürdőszobás lakás azonnal és május 1-re kiadók. IV. Str. Fröbl 47. házmeister-nél. 675

Singer varrógép, karikahajós, megvételre kerestetik. Címeiket a kiadóba kérem. 930

Háromszobás uccai, földszintes lakás, előszobával, fürdőszobával és mellékhelyiségekkel április, vagy május 1-re kiadó. Bulev. Carol 33. 795

Adás-vétel

Szép fekvésű házhelyek olcsón eladók. Belváros, Erzsébetváros, Schnapföldék és a Vágóhíd mellett. Érdeklődni dr. Bogdánénál III. Bulev. Carol 25. 759

Konyhabútor használt, de jókarban lévő megvételre kerestetik. II. Str. Petre Tegel 2. II. 929

Kombinált szoba, diófurniros, prima kivitelű eladó. II., Str. Barnutiu 29. 794

Hittőlfele

Kölcsön kapható 10 000—10 millióig 5—7 és fél százalékra, bármilyen célokra, úgymint betársulások, patenetek és iparvállalatok finanszírozására 1—30 éves törlesztésre. Ugyanott házak, háztelkek, birtokok és más eladása. Bővebb felvilágosítást ad: Credit International I., Str. Griselini 1. a törvényszékkel szemben. 791

Hirdessen a DÉLI HIRLAP-ban

BANCA ARDELEANA S. A. R.

Központ: KOLOZSVAR

Fiókok: Arad, Brassó, Nagyvárad, Szatmár, Nagyszeben, Marosvásárhely, Temesvár

Főtelep: BUCURESTI

Meghívó

AZ ERDÉLYI BANK R. T.

1939. március hó 23-án délután 6 órakor Bucurestiben, Str. G. G. Assan (ezelőtt Bursei) 2. szám alatt tartja

44. évi rendes közgyűlését

ez követőleg pedig

rendkívüli közgyűlését,

amelyre a t. részvényeseket meghívjuk.

A RENDES KÖZGYŰLÉS TARGYSOROZATA:

1. Az igazgatóság jelentése az 1938. üzletévről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az 1939. évi mérleg- és veszteség-nyereségszámla jóváhagyása és határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
4. Határozat a felmentvény megadása tárgyában.
5. Igazgatósági tagok választása.
6. Felügyelő-bizottsági tagok választása és tiszteletdíjának megállapítása.

A RENEKIVÜLI KÖZGYŰLÉS TARGYSOROZATA:

1. Az alapszabályok 5-ik §-ának módosítása.
- FIGYELMEZTETÉS. Felkérjük t. részvényeseinket, hogy amennyiben a közgyűléseken résztvenni kívánnak, szíveskedjenek az alapszabályok rendelkezése értelmében részvényeiket legkésőbb 1939. március 23-ig a bank főpénztárainál, vagy valamelyik fiókjánál átvételi elismervény ellenében letenni
- AZ IGAZGATÓSÁG.

VAGYON

MÉRLEG-SZÁMLA 1938. DECEMBER 31-ÉN

TEHER

	Lei	Lei		Lei	Lei
Pénztár:			Részvénytőke		150,000.000
a) Készpénzkészlet	159,360.530.		Tartalékalapok:		
b) Disponibilitás a B.N.R.-nál és a Postacsekklpénztárnál (C. E. C.)	59,009.540.	218,370.070	Rendes tartalékalap	22,000.000	
A vista bankári követelések:			Értéksökkenési alapok:		
a) Leiben	130,953.289.		a) Kétes követelések tart. al.	318.308.	
b) Devizában	10,038.480.	140,991.769	b) Ingatlan értékes. alap	3,500.000.	25,818.308
Értékpapírok:			Tisztviselők nyugdíj- és segélyalapja		7,000.000
I. Belföldiek:			Betétek:		
a) Állami értékpapírok			I. Belföldiek:		
7,833.200. n. é.	5,661.099.		a) Látra:		
b) Tőzsdén jegyzett értékpapírok 744.000. n. é.	1,281.399.		Bemutatóra szóló betétkönyvvvel	164,911.084.	
c) Tőzsdén nem jegyzett értékpapírok 155.700. n. é.	15.915.	6,958.913	Névre szóló betétkönyvvvel	23,148.660.	188,059.744
II. Külföldiek: 28.850. n. é.	9.	6,958.922	b) Határidőre:		
Váltótárca:			Bemutatóra szóló betétkönyvvvel	400,069.043.	516,362.879
I. Belföldön fizetendők:			Névre szóló betétkönyvvvel	116,293.836.	66,045.821
a) Nyílt váltóhitelek	123,794.004.		II. Külföldiek		
b) Aru, értékpapír és más fedezettel	16,305.998.	284,804.786	Hitelezők:		
c) Jelzálogfedezettel	144,704.784.		Folyószámla-betétek		
Folyószámla-adósok:			I. Belföldiek:		
I. Belföldi adósok:			a) Látra	315,664.823.	
a) Külön fedezet nélkül	194,750.787.		b) Határidőre	139,604.694.	455,269.517
b) Keresk. értékfedezettel	854.295.		II. Külföldiek:		
c) Értékpapírfedezettel	26,030.203.		a) Látra	13,537.291.	
d) Árufedezettel	66,612.693.		b) Határidőre	141,879.557.	155,416.848
e) Jelzálogfedezettel	173,314.272.	903,755.804	Fel nem vett osztalékok		1,079.139
f) Más különféle fedezettel	442,193.554.	44,488.151	Különféle elszámolási számlák		266,914.724
II. Külföldi adósok		948,243.955	Átmeneti számlák		2,729.236
Az 1934. V. 7-i adósságrendező törvény kezdeményeiben részesített adósok:			Folyó évi tiszta nyereség		15,653.686
(Csökkentett tőkeösszeg)		15,470.149			
Részesedések:					
Belföldön: ipari és kereskedelmi vállalatoknál		3,850.000			
Hosszulejáratu kölcsönök		62.840			
Ingatlanok:					
a) A bank üzleti céljaira szolgáló ingatlanok	35,426.380.	53,842.119			
b) Más ingatlanok	18,415.739.	170,337.475			
Különféle elszámolási számlák		7,417.817			
Átmeneti számlák		1,850,349.902			
Nyilvántartási számlák:			Nyilvántartási számlák:		
Alapszabályszerű letétek		5,550.000	Alapszabályszerű letétek		5,550.000
Kezességi adósok és a bank által adott garancialevelek:			Kezességi és a bank által adott garancialevelek hitelezői:		
Belföldön:		242,645.321	Belföldön		242,645.321
Kézizálogban levő kereskedelmi értékek		291,759.947	Kézizálogban levő kereskedelmi értékek letétesei		291,759.947
Inkasszóértékek		110,021.214	Inkasszóértékek megbízói		110,021.214
Jelzálogok, engedményezések, kézizálogban levő áruk és egyéb fedezetek		991,037.636	Jelzálogok, cessziók, áruk és más garanciák letevői		991,037.636
Megőrzésre letett értékpapírok és más értékek		270,711.883	Megőrzésre átadott értékpapírok és más értékek letevői		270,711.883
Kézizálogban levő értékpapírok		33,834.050	Kézizálogban levő értékpapírok letevői		33,834.050
Óvadék értékpapírok		40,511.400	Különböző kikölcsönzött értékek		40,511.400
Meghitelezések és különfélék		60,115.364	Meghitelezések és különfélék		60,115.364
		2,046,186.815			2,046,186.815

Cluj, 1938. december 31.

AZ IGAZGATÓSÁG NEVÉBEN

MOCSONYI
elnök.

CONRAD

HARGITAY

Az ellenőrzésért:
IOAN PETREAN
ügyvezető igazgató.

A könyvelésért:
SZABÓ MARTON
aligazgató, jogosított könyvelő.

Nyomatja a „HIRLAP” tipografia și editura S. i. n. c. Arad.